

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Rögző évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

E. M. K. E.

Budapest, szeptember 17.

Az erdélyrészi magyarságnak ünnepnapja volt ma is, amikor Gyulafehérvár vendégszerető falai közé gyűlt az Emke XV. közgyűlésére. Lobogója alatt eltűnt a pártok és osztályok minden érdeke és fölemelő érzés volt látni, hogy Erdély magyarsága ma is nem hanyatló lelkesedéssel érzi nagy feladatait. A politikai küzdőtér legellentétebb irányairól testvéries, vállvetett munkában találjuk együtt, hogy sok század viszontagságai után lelkesedéssel és tetterővel munkálkodjék az erdélyi magyarság régi hatalmának visszaszerzésén.

A mai közgyűlésen előtérben állott *Majláth Gusztáv* püspök férfiasan szép szóal alakja, aki a királynéról mondott gyönyörű beszédekben a vallásosságnak, a hazafiságnak állított emléket, önmaga jelölve ki magának a teret, ahol számíthat az egész magyar közvélemény elismerésére. Az oláh egyházak romboló agitációja láttára hazafias megnyugvással látjuk kezét fogni a fiatal dús gazdag főpapot a református és unitárius püspökökkel, mert mint a kulturpolitika általában, az Emke törekvései sem nélkülözhetik az erdélyrészi magyar egyházak támogatását. A vezérszerep, amelyben ma *Majláth Gusztáv* lelkes ovációra ragadta hallgatóit, biztató jele annak, hogy a fiatal főpap, kiváló méltóságának hivatását felismerve, mindent gondosan kerülni fog, ami az erdélyrészi magyar társadalomban a szertehuzás magyát hinthetné el. Ezt szabják kötelességeül fényes tehetségei, főiri származása, az erdélyrészi katolikus egyház kiváltságos helyzete és mindenképp az a bizalomteljes megnyugvás, amely annak idején a rajongó haza zeretettől áthatott heregprimás oldala mellett kíséerte a

gyulafehérvári rezidenciába. Ez a megnyugvásuk megvolt azoknak is, akik a politikai porondon szemben állottak vele, mert az ő fiatalos lelkesedésére, izzó temperamentumára számítottak az erdélyi magyarságnak, a pusztuló székelységnek szolgálatában. Ezt a szerepet szántuk neki mi ott az erdélyi szabadságharcok híres várában és bizonyosan nem fogunk csalódní.

Gyula-Fehérvár, szeptember 17.

Két évi közbeeső idő után, mlalatt az *Emke* az újjászervezés véget közgyűlést a székhelyen, Kolozsvárt tartotta meg, impozáns módon folyt le ma ismét a vidéken, Gyulafehérvárt a hazafias nagy nemzeti egyesület közgyűlése, fennállása óta a tizenötödik. Erdély minden vidékéről sokan sereglettek össze, sőt nagy számban volt képviselve az ország többi vidékeinek magyarsága is. Gyulafehérvár külseje már napok előtt megváltozott. A csöndes vidéki város, amelynek tisztos falai alá csak a nagyszámu katonaság hoz némi élénkséget, teljesen más képet mutatott. Zászlódiszbe öltözött az egész város és érdekes utcáin egész nap nagy sürgés-forgás volt, eláruva az érkezett vendégek sokaságát.

Tegnap este megvolt az ismerkedési estély, de az elnökség és a választmány csak vasárnap reggel a féltíz órai vonattal érkezett meg, miután minden állomáson az Emke sok lelkes híve csatlakozott hozzájuk.

Gyulafehérvárt a nemzeti színekkel díszített pályaudvaron *Novák Ferenc* polgármester üdvözölte a város vendégeit, mire gróf *Béldy Ákos* elnök lelkes szavakban válaszolt. Mintegy száz kocsiban, az ünnepi közönség éljenzése közt vonult be a vendégsereg a városba, ahol a város piacán a nők virágcsokrot nyújtottak át az elnöknek, az Emke helybeli férfi-választmánya nevében pedig dr. *Elekes Viktor* lelkes üdvözlőlet mondott a nemzeti géniusz jelszavában érkezőknek.

A díszes sétátér elejéről indult meg az *Emke* gyönyörű lobogója alatt az együttes felvonulás a

várba és ott a főgimnázium disztermében folyt le az *Emke* ünnepi közgyűlése.

Az emelvény fölött a király és elhunyt király-nénk arcképei díszlettek, az utóbbi gyászfátyollal takarva. A terem zsufoltság telve volt, nagyszámban volt képviselve Gyulafehérvár bölgközönsége is. A notabilitások közt ott volt: dr. gr. *Kuun Géza* az egyesület diszelnöke, *Szalay Imre* min. tan., gróf *Béldy Ákos* főispán, elnök; *Majláth Gusztáv* r. kat., dr. *Bartók György* ev. ref. és *Ferencz József* unit. püspökök, gróf *Kornis Viktor* alelnök (Szt. Benedek), *Zeyk Dániel* Alsó-Fehérvármegye főispánja, *Csató János* alispán és *Gáspár János* vármegyei főjegyző (Nagy-Enyed), *Fekete Gábor* a kolozsvári kir. itélőtábla elnöke, báró *Jósika Lajos* földbírtokos, báró *Fellitzsch Artur* az Erdélyi Kárpát-Egyesület elnöke, dr. *Mohay Sándor*, *Török Bertalan*, *Barcsay Domokos*, *Szöcs Pál*, *Werner Gyula*, *Zeyk Gábor* országgyűlési képviselők, *Szvacsiná Géza* kolozsvári, *Geréb Béla* maros-vásárhelyi, *Novák Ferenc* gyulafehérvári, *Kovács Gyula* nagy-enyedi polgármester, *Biró Béla* kolozsvári apátkanonok, stb. *Merza Lajos* kir. tanácsos, az Emke buzgó főpénztárosa súlyos betegsége miatt nem jöhetett el. Feltűnt, hogy több száz és oláh is megjelent, ami még nem fordult elő az Emke gyűléseinek történetében.

A közgyűlést gróf *Béldy Ákos* nyitotta meg, rövid, de lelkes beszéddel. Előterjesztette a választmány lefolyt évi jelentését, megjelölve a munkálkodás főbb mozzanatait. Aztán így fejezte be beszédét:

Ezekben emelven ki működésünk jobb vonásait, nyugodt lélekkel nézünk a t. közgyűlés és a nagy közönség ítélete elé. Tehettünk volna többet is; azonban igyekeztünk a rendelkezésünkre álló erőkhöz képest minden lehető megtenni s ez az, a miért Isten és ember előtt felelősek lehetünk. Részemről, midőn tisztársaim és az igazgató választmány nevében halás köszönetet mondok a bizalomért, amellyel a lefolyt évben is megtisztelni kegyeskedtek, kérem a t. közgyűlést és az E. M. K. E. nagyra-becsült, buzgó tagjait, hogy az alapszabályokkal az egyesület újjászervezetven, a társadalom és a hazafias közönség körében minél több új tagot gyűjteni, az E. M. K. E. békés lobogója alá minél több buzgó harcost és bajtársat megnyerni sziveskedjenek. Az

REGÉNY.

Grubbe Mária.

(85)

— Dán regény. —

Irtá: JACOBSEN J. P.

A gyenge szellő, mely alig tudta megmozdítani a szélmalom kerekeit, haragosan suttogott a fák lombjai közt, mintha az egész erdő a meleg miatt s a nap perzselő heve miatt panaszkodott volna. A mezők feltárták csupasz nyomorúságuk az egék előtt, mint ahogy a koldus szokta kibontani az inget a mellén, hogy szánalmat ébresszen sebeivel.

A felhők egyre sűrűbben gyűltek az égre s nagy esőcseppek hullottak egyenként és lassan a levelekre, füvekre. A megijedt fűszálak bólintottak, remegtek. A fecskék alant repültek s a kékes esti kőd lassanként ráborult a közeli falu szalmafödeles házaira. Az ut felől kocsizörgés hallatszott, az ut széléről s a domb oldalából pedig vidám kacagás, vig beszéd, legyezők és selem suhogása s a száraz ágak zörgése hallatszott fel.

Az udvar délutáni sétáját végezte, Mária és Hög Sti elváltak a többiekől és a dombtetőre siettek; némán meredtek a távolba, miközben csak keblük gyors pihegése hallatszott.

Hög Sti vagy harminc esztendő férfi lehetett, magas, szálás ember, sovány, vörös haju, az arca keskeny és hosszukás. Halovány arcbőrért szepplők borították, keskeny, világosbarna szemöldökei pedig nagy ivben hajoltak villogó, világoskék szeméi fölé, melyeknek bizonyos fáradt, világosságtól felő jelleget kölcsönzött az, hogy

a szemhéjjak egészen vörösek voltak s hosszabb időre lezáródtak, ha Hög Sti ur pislogott. Homloka magas, a halántéka körül kerek és fényes. Orra keskeny és enyhén hajlott, álla tulságosan hosszú és hegyes, szája azonban nagyon szép, eleven, piros; fogai kicsinyek és fehérek. De nem a fogai tették széppé a száját, hanem az a csodásan szomorú, kegyetlen mosolygás, mely a nagy kéjenél olyan gyakori, ama mosolygás, mely sóvárgó vágy és megvető fardtság egyszerre, amely olyan, mint az édes hang és mint a jóllakottság tompa kurrogása, amely a vadállat torkából szakad fel, mikor a remegő áldozat husába harap.

Ilyen volt Hög Sti.

— Asszonyom — mondta — talán csak nem vágyakozott még arra, hogy valamely kolostor kapui megett töltsen el a napjait, amint azt Olaszországban és a többi délvidéki országokban kívánják az asszonyok?

— Nem én! Isten mentsen meg tőle. Honnét is venném én az ilyen katolikus gondolatokat?

— Ennélfogva tehát ön nagyon boldog, kedves sógorasszony? Az élet itala önre nézve tiszta és üdítő, amely édes a nyelvének, amely felmelegíti a vérést s szárnyát ad a gondolatainak? Hát én tévednék?! Tévednék abban, hogy gyakran keserű, állott, itelen volt önnek ez az ital? Mást gondoltam. Arcáról ítéelve egészen mást.

— Ah! Így akar meggyóntatni. Nemde? mondta Mária s az arcába nevetett Hög Stinek. Hög Sti mosolygott s egy pázsitpadra vezetve Máriaát, leült melléje.

Vizsgáló szemekkel nézett reá.

— Hát nem tudja — mondta Hög Sti lassan és habozva — nem tudja asszonyom, hogy van ezen a világon egy olyan titkos társaság, melyet a melankólikusok kompániájának lehetne nevezni? Vannak olyan emberek, akik alkotá-

suknál fogva egészen más természetűek, mint embertársaik, akiknek nagyobb a szívük, gyorsabban folyik a vérük, egyre többet akarnak, egyre többre vágyanak, szenvedélyük lángolósabb és vadabb, mint a többi embereké. Olyanok, mint a szerencse fiait, többet látnak, minden érzékük finomabb. Az élet örömeit és gyönyörűségeit szívük legmélyebb fekvő gyökerén át szívják magukba, míg a közönséges emberek durva, nehézes kézzel szedik fel a földről.

Egy percre elhallgatott, kalapját a kezébe vette s ujjával a tollbokrétát közt babrálta.

— Mindaz pedig — folytatta olyan tompa hangon, mintha önönmagával beszélne — mindaz, ami másnak csak szórakozás és muló kedvtöltés, a gyönyör, a szépség és pompa mámorító ereje, a kedély legmélyén megmozduló kéjes érzés, — mindaz számukra isteni balszam és gyógyító orvosság. A gyönyör az egyetlen virága az életnek, melyből számukra mézet adó gyümölcs fakad, amelyből mindennapi eleségük kerül ki s ezért hajszolják, ezért keresik annyira az élet virágait s még ott is megtalálják, ahol senki sem sejtjené, sötét lombok alatt és elszáradt ágakon. Mit is tudnak a közönséges emberek a gyönyöréről?

Gunyosan mosolygott és elhallgatott.

— De miért nevezi éppen melankólikusoknak az ilyen embereket? — kérdezte Mária. — Hisz minden gondolatuk a gyönyör körül forog, minden tettükben a világ örömeit hajszolják s sohasem törődnek avval, ami szomorúságot vagy kellemetlenséget támaszthatna?

Hög Sti a vállát vonogatta s úgy tett, mintha fel akarna kelni ülőhelyéből s mintha megunt volna, hogy még valamit szóljon erről a témáról.

— De hát miért? — ismételte Mária.

(Folytatása következik.)

ég áldása legyen önkön és a hazán. Isten áldja a királyt és a nemzetet! (Leikes éljenzés.)

Mialatt Sándor József főtitkár bejelentette az üdvözléseket, köztük Széll Kálmán miniszterelnökét és Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterét, küldöttség ment Majláth Gusztáv püspökért, aki a tavalyi közgyűlés felkérésére emlékbeszédet mond s megdicsőült királyné fölött.

Dörgő éljenzés fogadta a fiatal főpapot megérkezésakor s mindenki mély meghatottsággal csüggött ajkán, amikor a nagy királyné életét jellemezte. Nagyszabású beszédében jellemezte a királyné vallásosságát, fejtegette a társadalom körtüneteit, az atheizmust, a szocializmust és az anarkiát, amelylyel szemben vallásos nevelést ajánlott. Hangsúlyozta a rend és tekintély szükségét és másfél óras beszédét azzal végezte: Győzedelmünk a hitben van.

Az éljenzés és taps elhangzása után még külön is köszönetet szavaztak a püspöknek, mire dr. Mohay Sándor országgyűlési képviselő indítványára a következő hódoló táviratot intézték a királyhoz:

Ó felsége legmagasabb kabinet irodájának. Bécs. Császári és Apostoli királyi felség, legkegyelmesebb urunk! Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület mai napon Gyulafehérvárt tartott tizenötödik évi rendes közgyűlése hálás kegyelettel emlékeztet meg ama fejedelmi erényekről, melyekkel Erzsébet királyné ő felsége a trón és a nemzet diadalmára tündökölt, egyszersmind elhatározta, hogy az egyesületnek felségéd írárt érzett alattvalói hódolatát és a felségés uralkodóhár iránt állandóan táplált hű ragaszkodását ez alkalommal is ezen az uton kifejezze, mit is midőn felségéd legmagasabb tudomására hozni bátorokodnánk, kérjük, hogy hazafias célu egyesületünket továbbra is uralkodó kegyeiben megőrizni méltóztatásék. Hódoló tisztelettel, a közgyűlés nevében, császári és apostoli királyi felségéd legalázatosabb szolgálói gróf Béli Ákos elnök, Sándor József alelnök főtitkár.

Az előterjesztett jelentéseket mind tudomásul vették és azután a főtitkár felhívta a közgyűlés figyelmét Janosó Benedeknek „A román nemzetiségi törekvések története és jelenlegi állapota” című munkájára, amelynek most megjelent II. kötete is az Emke segélyével jelent meg, továbbá az Emke daloskörök szép lobogójára és az algyógyi földmives iskolára, amelynek felvirágzása érdekében Darányi Ignác oly sokat tett. A miniszternek lelkes köszönetet szavaztak és azután megválasztották a tisztikart, az új alapszabályok értelmében hat évre. Egyhangulag és nagy lelkesedéssel megmaradt a régi tisztikar, az igazgatóválasztmány tagjai is a tavalyiak, csak az elhunyt Kovács Ferenc apátplébános helyébe választották meg Bartók György református püspököt.

Ezzel a napirend kimerült és az elnök néhány hazafias szóval berekesztette a közgyűlést, köszönetet mondván Gyulafehérvár városának, Novák Ferenc polgármesternek, aki az egész rendezés és fogadtatás lelke volt és mindazoknak, akik ebben a városban az Emke ügyét felkarolták és nemzeti ünneppé avatták az ideai közgyűlést.

Erra az elnöki széklet báró Feilitzsch Arthur országgyűlési képviselő, az Erdélyi Kárpát-Egyesület elnöke vette át, kinek vezetése alatt az erdélyrészek ez a másik nagy egyesülete az egész közönség jelenlétében megtartotta közgyűlését. Elnök beszédében kiemelte, hogy míg az anyaegyesület, az Emke feladata Erdélyben a magyarságot megvédeni, addig a saját leányegyesülete az E. K. E., a nemzetiségek közlekedésén munkál s így a két intézmény egymást a legszebben egészíti ki, abban pedig mindketten egyek, hogy egyik sem agresszív. A jelentések előadása után ez a közgyűlés is általános figyelem és érdeklődés közt véget ért.

Azután tisztelgések voltak gróf Majláth Gusztáv püspöknek, gróf Béli Ákos elnöknek és gróf Kun Gézánál, mint az egyesület diszelnökének.

A díszében.

Délután 2 órakor volt a közebed a Hungária dísztermében. Az első felkőszöntőt az Emke elnöke mondta ő felségére. A közebeden megjelent a Gyulafehérvárt állomászó 82-ik cs. és kir. gyalogezred, a vartüzérség és a m. kir. csendőrség tisztikara is, továbbá nagy számú hölgyközönség. Felkőszöntőket mondtak még a kormányra, melynek támogatására az egyesületnek oly nagy szüksége van; az elnökségre, a jelenlevő erdélyi magyar püspökökre, a diszelnökre, a vendégekre, Gyulafehérvár városra, a katonaságra, a hölgyekre, az Emke tisztikarára, a jelenlevő főispánokra, képviselőkre, polgármesterekre, az erdélyi Kárpát-egyesületekre és a sajtóra.

Holnap a választmány nagy része — a jelentkezők szerint mintegy negyvenen — délelőtt 11

között az elnök vezetése alatt Algyógyra megy s ott megszemléli a székyei földmives-iskolát és gróf Kun Kocsárd nagy alapítványának tizedik évfordulója alkalmából megkoszorúzzák az alapító sírját. A viszatérés Algyógyról holnap délután lesz.

Gróf Apponyi Albert a következő táviratot intézte az E. M. K. E. közgyűléséhez: Nagy sajnálatomra meg nem jelenhetek. Sikeres működést kívánok legfontosabb kulturegyletünknek. Évi hozzájárulásomat Kolozsvárra küldöm. (Tudvalevőleg gróf Apponyi Albert élete végéig évi száz forintot ígért az E. M. K. E.-nek.)

A Felvidéki Közművelődési Egyesület a következő táviratot küldte: Tizenötödik közgyűlése alkalmával fogadja az Egyesület testvérüi üdvözlésünket. Szent munkájukban mi is részt veszünk. Dr. Janits Imre alelnök, Clair Vilmos központi titkár. — Üdvözléseket küldtek még Szamosújvár városa, Gyergyóvidéki Kör, Szamosújvári Társalgókör.

BELFÖLD.

A király Frigyes főhercege. A hadsereg rendeleti közlönyének mai száma ő felségének Frigyes főhercegehez intézett következő kéziratát közli:

Kedves Rokon, Frigyes főherceg, tábornagy ur!

Teljes tiz esztendeje most, hogy Kedveségedet kineveztem annak a hadtestnek a parancsnokává, amelynek élén még ma is áll. Noha ebben az állásban való kitünő szolgálatairól már évekkal ezelőtt is elismerőleg emlékeztem meg, mégis szükségét érzem annak, hogy ebben a pillanatban is megköszönjem Kedveségednek oadandó szolgálatait és rendkívüli megelégedésemet fejezzem ki Kedveségednek azért a hivatali buzgóságért, amelylyel a legjobb szellemtel áthatott hadtestének kiképzése körül fáradozik és azért az oly meleg gondoskodásért, amelyben azt mindenkor részesíti.

Bécs, 1899. szeptember 14.

Ferenc József, s. k.

Kossuth Ferenc Cegléden. Ma tartották meg Cegléden a Hentzi-ügyben hirdetett tiltakozó közgyűlést. A népes gyűlésen Kossuth Ferenc is megjelent, ki hosszabb beszédet mondott. A gyűlést B. Molnár Sámuel nyitotta meg és utána Kossuth Ferenc beszélt. A Hentzi-ügy tényállásának ismertetése után kifejezte felháborodását a hadügyminiszter rendelete miatt és azután így folytatta:

„Ezen hadügyminiszteri rendeletet méltán tekinthette gyászhireshet az ország két ok miatt, az egyik ok az volt, mert bebizonyult, hogy még most is élnek emlékezik vissza a király azokra az eseményekre, amelyek az osztrák császári kényuralma kezdetén lejátszódtak és így hiába borított fátyolt a multakra a nemzet.” Azt mondja, hogy a Hentzi-emlék ötven év lefolyta után is kegyelet emléke maradt, dacára a sok szerencsétlenségnek és csapásnak, melyek a koronás főre nehezettek. A második felháborító ok pedig az, hogy a nemzet finomabb érzését sértették meg, akkor állítva fel a Hentzi-emlékoszlopot, mikor annak helyére szükség van azért, hogy oda a nemesszívű királyné emlékszobrát állítsák. Azt dokumentált ezzel, hogy semmi sincs elfelejtve s még mindig él a kegyelet azok iránt, kik a magyar haza ellen küzdöttek. A király parancsát mélyen elszomorítottan mondja.

Lehetett volna a Hentzi emlékoszlop felszentelése egész eszében véghez vinni, nem nagy katonai parádával, melybe a magyar honvédség is belevonatott. Ha a tényért, hogy a hadügyminiszteri rendelet megjelent, a mult kormány a felelős, a felszentelés tapintatlan sértő módoráért — mert hiszen a magyar katonai ifjúságot is belevonták — a mostani kormányt teszi felelőssé. A mostani kormánynak törekednie kellett volna, hogy ez a katonai ünnepély nemcsak tisztán katonai jellegű legyen, hanem méreteiben is szerény legyen, nélkülözze a feltűnést, a kihívó jelleget; mert bármennyire katonai is volt az ünnepély, a hadsereg nem az uralkodó privát serege, hanem Magyarországé.

Ebben a kérdésben — ugymond — a függetlenségi és 48-as párt egyedül áll a kormánnyal szemben és csak akkor lenne elég ereje a felelősség terhét hathatósan éreztetni a kormánnyal, ha a nemzet felháborodása erős hullámszabá tör volna ki. Beszédét így végzi: De akármint is mulasztottak mások, ez nem igazolna semmi mulasztást részünkről. Nincs elég erők felelősségre vonni a kormányt a kérdésben, bár meg fogjuk tenni kötelességünket, azonban azok az ellenzéki pártok, melyek a királyi parancs megjelenésekor vállaltva küzdöttek velünk a Hentzi-ügyben is, most nem állnak többé mellettünk. Nem is az a legfontosabb, hogy bűnhődjék a kormány azért, hogy nem volt elég ereje és elég erélye a mult kormány idejében kiadott királyi parancs következtét elharítani. A legfontosabb az, hogy demonstráljuk azt, hogy a magyar nemzet egy része érzi a sértést és megjegyzi magának oly időkre, mikor több ereje lesz. Tudat-

nunk kell azokkal, kik a magyar nemzet érzelmeit semmibe nem veszik, hogy nem lettünk kiszáradt mumiákká és hogy a nemzet egyrésze ébren van, és vissza fog emlékezni a sértetéseire. Tanulunk mi és nem fogunk felejteti és a mai gyűlés célja az, hogy hallassuk szavunkat, dörögje oda a ceglédi nép azoknak, akik a magyart sértik, hogy eljön még a leszámolás napja. Ha ezt megtettük, kötelességünk teljesítettük mint népgyűlés, melynek célja a nép érzését kifejezni. Isten áldását kéri arra a törekvésükre, hogy a nemzetet ejtett sértésért elégtételt szerezzenek.

Kossuth aztán fejtegetéseinek értelmében határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint a képviselőházhoz tiltakozó feliratot intéznek. A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

KÜLFÖLD.

Beszélgetés Pobjedonoszevvel.

Budapest, szeptember 17.

A pétervári szent szinódus hatalmas befolyásu elnöke Petrovics Pobjedonoszev a nyáron át Salzburgban tartózkodott. Hazamenet Bécsben fölkereste a N. Fr. Presse egyik munkatársa és meginter-
viewolta. Beszélgetésük folyamán az osztrák és külpolitika ok aktuális kérdése került szóba s minderről Pobjedonoszev ezekben mondta el véleményét.

Első sorban a cseh aspirációkat említette az újságíró és tudni akarta, igaz-e, hogy az oroszok rokonszenveznek a csehek törekvéseivel.

— Hiszen a csehek teljesen a német műveltség hatása alatt állanak, felelte Pobjedonoszev. Csak nem merik tagadni, hogy kulturális tekintetben a németektől függnek. Egyébként nekem az a benyomásom, hogy ma nem rendelkeznek kiváló férfakkal. Nincsenek többé olyan vezérek, mint egykor voltak. Csak nem állítható Kramarz egy vonalra Palaczkival és más nagy szellemekkel, akikkel valamikor személyes ismeretségben voltam. Itt érintette az újságíró a prágai Palaczkijubileumot és Pobjedonoszev így felelt:

— Csodálom, hogy Bécsben komolyan veszik Komarov tábornok nevét. Komarovnak és turbulens kísérletének a legcsekélyebb tekintélye sincs Péterváron. Oroszország vezetői körei teljesen közömbösek a cseh aspirációk iránt és a cseheknek egyáltalán nincs joguk az állítólagos orosz pártfogásra hivatkoznok.

— És a szláv jótékonyági egyesület?

— Ugyan! Mi oroszok udvarias emberek vagyunk, udvariasak a csehek iránt is, ha hozzájuk jönnek. De tovább nem megyünk. És egyébként miért is szemlélnék mi másképpen, mint közömbösen az osztrák dolgokat? Talán rajongjunk az osztrák-lengyelekért? Talán megdicsérik a lengyeleket, amiért az oroszokat, a ruthéneket annyira elnyomják?

— Excellenciádat úgy ismerik, mint aki nem barátja a lengyeleknek. Hiszen az orosz-lengyelországi katolikusok is panaszkodnak az orosz elnyomatás miatt! — jegyezte meg az újságíró.

— Téves, amit az újságok rólam terjesztenek. Egyszer egy hónapban szoktam megjelenni a császár előtt, előterjeszttem jelentéseimet és gyakran egy negyedóránál tovább nem látom. Nem vagyok én mindehatán Oroszországban. Hatásköröm korlátozva van. Még az sem tartozik mind reám, amit a kultusz alá foglalnak össze. Sok ilyen ügy a belügyminisztérium hatáskörébe való. A minisztériumban csak egy szavazatom van, ugy mint a többi minisztereknek. Titkos tanácsos és államtanácsos is vagyok, más méltóságaim is vannak, de ismétlem, nem vagyok mindehatán. Ellenkezik a valósággal, ha engem a katolikusok ellensége gyanánt kürtölnek ki, ha egyáltalán azt mondják Oroszországról, hogy üldözi a katolikusokat. Nálunk gyakran megesik, hogy oroszok áttérnek a katolikus vallásra, nyíltan megcselekszik s nem büntetik meg őket érte. Csak akkor lépünk föl a katolicizmus ellen, ha a lengyel törekvések eszköze. Azt mondom: Minden katolikus pap nálunk a polonizmus ügynöke és lehetetlen, hogy ezt nyugodtan tűrjük. Ismétlem tehát, mi nem a katolikusok, hanem a lengyelek ellen küzdünk.

Egy újabb kérdésre válaszulva hangsúlyozta Pobjedonoszev, hogy határozottan ellenzi azt a tervet, hogy Pétervárot a pápának képviselője legyen. Bizom az Istenben, ugymond, hogy ez nem fog megtörténni soha. Ami a finn kérdést illeti, hát itt sok valótlanságot híresztelnek. Angliából emberek küldenek Finnországba, akik ott izgatnak és Oroszországról irt hamis közleményekkel árasztják tele a világot. A finn kérdés nem más, mint a hadsereg egységének kérdése és ahogy Ausztriában nem engedik a hadsereg egységét megbontani, azonképpen nem tilthatja meg senki nekünk sem, hogy a finn kiváltságok megszüntetésével hadseregünket erősítsük.

— És más kérdésekről is helytelenül ítél a külföld, folytatja *Pobjedenoszev*. Azt mondják, hogy a zsidók a zsidókat. És mindazt, ami III. Sándor cárnak irata alá a zsidók ellen történt, az én számlámra írta a külföld. No hát megjegyzem, hogy a rendszabályok legtöbbje nem is az én hatáskörömbé tartozott. Aztán megjegyzem, hogy igen sok barátom van a nagyműveltségű zsidók közt. A nemrég elhunyt *Hirsch* báróné egy millió frankot bocsátott rendelkezésemre orosz iskolák felállítására céljából. Hogy tette volna ezt a báróné, a zsidóknak ez a jótévéje, ha azt hitte volna, hogy én olyan nagyon zsidó vagyok a zsidókat. Ahogy a katolikus kérdést, úgy a zsidó kérdést sem ítélem meg vallási szempontból. Nem vagyunk mi Oroszországban oly türelmetlenek, mint ahogy a külföldön hiszik. A zsidókérdésmindenkor csak gazdasági problémának tartottuk. Az oroszországi zsidó józan, mértékletes, korán házasodik, rendezett családi életet folytat s mind-e körülmények képessé teszik őt arra, hogy kiszorítsa az orosz. Azért Oroszország bizonyos vidékein megszorítottuk a zsidóság lakóhelyeit. És amikor az a rendszabályokat figyelmen kívül hagyta, csak akkor léptünk föl ellene. De a humanizmus törvényei megvannak Oroszországban is. Itt van mindjárt a *Dreyfus-affér*. Ezt a kérdést Oroszországban is elfogulatlanul ítélik meg. És elég sajnós, hogy oly kérdést, amelynek sohasem lett volna szabad az igazság és humanizmus kereteit túllépnie, sok tekintetben a zsidó és a zsidók ellenségei, zsidó vagy zsidóellenes világlátásban tekintenek. A rennesi tárgyalások minden elfogulatlan vizsgálódó előtt beígazolták *Dreyfus* ártatlanságát. És Oroszországban is ártatlannak tartják *Dreyfust*. Két momentum volt nézetem szerint döntő sok francia előtt, amidőn *Dreyfust* újra elítélték: Először is bizonyos fanatizmus nem engedte, hogy a chose jugée dezavualtassék. Másodszor úgy hitték, meg kell menteni a hadsereg jó hírnevét, amely sokak szemében arra van hivatva, hogy megdöntse Franciaországban a dolgok mai rendjét és az örökös változás helyébe állandó monarchikus kormányformát állítson.

Pobjedenoszev aztán nagyon elítélően nyilatkozott a franciaországi állapotokról és úgy találja, hogy azok oka a francia ifjúság nevelésében rejlik. Mikor aztán az újságíró azt jegyezte meg, hogy Franciaország mai viszonyai nagyon alkalmasak a németek iránt való orosz rokonszevű öregítésére, azt válaszolta, hogy Oroszország és Németország most igen jó viszonyban vannak egymással.

HIREK.

Budapest, szeptember 17.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Szeptember 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Lipót főherceg Budapesten.** Lipót főherceg ma délben hadsegéde *Szabadhegyi* Zoltán kamarás kíséretében Budapestre érkezett s a keleti pályaudvarról az Országos Kaszinóba hajtatott, ahol szármegyéde és ennek öccse társaságában megrögzelt. Délután a főherceg bekoocsikázta a főváros szebb utvonalaát és este tovább utazott.

— **Rozsnyói Pekár Imre.** A hivatalos lap mai száma az alábbi királyi kéziratot közli:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán *Pekár Imrénének*, a magyar lezártító és pénzváltó bank vezérigazgatójának, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet a „*rozsnyói*” előnévvel díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1899. évi szeptember hó 9-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Gróf *Széchenyi* Manó, s. k.

— **Nemzetközi egészségügyi értekezlet.** *Chyzer* Kornél miniszteri tanácsos már hazaérkezett a brüsszeli nemzetközi egészségügyi értekezletről, ahol dr. *Marschalko* Tamás kolozsvári egyetemi tanárral együtt a magyar kormányt képviselte s átvette osztálya vezetését. E két szakemberen kívül hazánkban még dr. *Havas* Adolf és dr. *Róna* Sámuel egyetemi tanárok vettek részt az értekezleten. Az értekezlet összes tagjai minden nap hivatalosak voltak a tiszteletükre adott estélyekre, a konferencia elnökénél, *Lejeune* államminiszternél, a külügyminiszternél, a városházán s a rendezőbizottság estélyén. A konferencia befejeztével a belga király fogadta őket. A magyar kormány képviselői előtt sajnálatát fejezte ki, hogy velük hazánk nyelvén nem beszélhet és hozzátette, hogy ha a királyné jelen volna, az magyarul is be-

szélhetne. (Henriette királyné tudvalevőleg *József* nádor leánya.)

— **Schneider ezredes fölmentése.** A hadsereg rendeleti lapja egy bécsi táviratunk szerint ma ezt jelenti:

Ő felsége *Schneider* Ferdinand vezérkari ezredesnek a párisi cs. és kir. nagykövetségénél és a brüsszeli cs. és kir. követségénél elfoglalt katonai attasé állásától való felmentését legkegyelmesebben elrendelte.

Schneider ezredest tudvalevőleg a saját akarata ellenére, mint főtanut szerepeltette a francia vezérkar a rennesi pörben. Két férfias nyilatkozatban is tiltakozott a tollába adott ráfogások ellen, de ez sem gátolhatta meg a vezérkar prototípusát, *Cuignet* őrnagyot, hogy kétségbevonja a külföldi ezredes állításait, sőt *Carrière* kormánybiztos vádbeszéde is fegyverként használta a „hamisított jelentését.” Ennyi tapintatlanság után előrelátható volt, hogy *Schneider* ezredes nem képviselheti többé Párisban hadseregünket. Fölmentése most csakugyan megtörtént, érthetetlen csak az, hogy a hadsereg rendeleti lapjában nincs gondoskodás további szolgálatairól.

— **Tüntetés Klagenfurtban.** A nagy német agitációknak botrányos visszhangja csendült meg tegnap Klagenfurtban, amikor a fátylasmenetű alakult polgárság szcenádót adott császárja tiszteletére. Ez a hódolat öszinte jele volt a klagenfurtiak ama *hűségének és ragaszkodásának*, amelynek a király a tegnapi fogadtatáson kifejezést adott, de megtörtént az a felháborító eset, hogy az est szürkületében egyes helyeken a német birodalom színeit, fekete-piros-arany lobogókat tüntek ki és mialatt felhangzott a dalárok éneke az uralkodó tiszteletére. Sokan meg Heil! kiáltásokat hallatva, tüntették a város felső részébe vendége ellen. Később, amidőn a dalárok rázendítettek a *Gott erhalte* hangjaira és a közönség velük együtt énekelte a néphimnuszt, újra meg újra beleüvöltöttek Heil! kiáltásukkal *Wolff* és *Schönerer* tisztelői. Egyébként a szcenádó is, a kivilágítás is pompásan sikerült. A király ma reggel csendes misét hallgatott és később az egyházi és világi hatóságok, az egyesületek és testületek küldöttségeit fogadta.

Itt emlékezzünk meg egy kedves jelenetről, jeleül annak, mely gyöngédséggel viseltetik a mi öreg királyunk a csapatok iránt. Amikor tegnap ő felsége megérkezett a kastélyba és fogadta a kapu előtt a hadgyakorlatok fővezetőségének tiszteletét, az egész őrség fegyverbe lépett. A király hosszabb ideig elbeszélgetett a táborkokkal s mikor ezt észrevette, maga odaszólt az őrséghez:

— Lábhoz! Pihenj!

Erre aztán az őrséget vezénylő altiszt pihenő állásba vezényelte katonáit, akik hálálkodva néztek az uralkodó után, amint az később felment lakosztályába.

— **Választások az egyetemen.** Az egyetemi ifjúság két párta, a nemzeti párt és a radikális párt között ekészeredett küzdelem folyik az elnökséget. Az elnökválasztás végleges határideje szeptember 23-ika. A nemzeti párt ma 400 aláírással ellátott levelet felhívást intézett az ifjúsághoz és jelölté *Bánlaky* András szerdán, szeptember 20-án a menza akadémiájában tartandó társasvacsorán mondja el programmbeszédét.

— **A miskolci főgimnázium ünnepe.** *Miskolc*ról telegrafálják: Ma avatták fel nagy ünnepélyességgel az ev. ref. főgimnázium új épületét, a kormányt *Zsilinszky* Mihály államtitkár képviselte. Az ünnepély istentisztelettel kezdődött, aztán a közönség az új gimnázium tágas tornacsarnokába vonult. A tulajdonképpeni felavatási ünnepség jelen voltak az államtitkáron kívül báró *Vay* Béla főrendiházi alelnök, *Horváth* Lajos főrendiházi tag, *Kun* Bertalan ev. ref. püspök, *Zelenka* Pál ág. ev. püspök, *Lánczy* Leo, *Szemere* Atila, *Miklós* Ödön, *Darvas* Béla országgyűlési képviselő, báró *Vay* Elemér főispán, *Tarnay* Gyula alispán, *Lévay* József, *Soltész-Nagy* Kálmán polgármester, *Pávay-Vajna* Béla cs. és kir. ezredes, *Lengyel* honvéderősnagy, *Ortvay* Miksa kuriai bíró, törvényszéki elnök, *Blazsekovszky* apátplébános stb. Nagyszámu hölgyközönség is díszítette a társaságot. Az ünnepélyt a dalárda nyitotta meg, majd *Kun* Bertalan püspök gyönyörű imádságot mondott, melyet a közönség állva hallgatott végig. Utána *Lévay* József mondott határos beszédet, melylyel az épület átadta rendeltetésének. *Soltész-Nagy* Albert iskola-kormányzó közönség szavai után *Kovács* Gábor gimnáziumi igazgató mondott beszédet, melyben vázolta az épület történetét. Majd *Zsilinszky* államtitkár beszélt, nagy hatást kelteve. Az ünnepélyt a dalárda éneke fejezte be. Délután egy órakor a Korona-szálló dísztermében 400 terítékű bankett volt. Az első felköszöntőt *Kun* Bertalan püspök mondotta a királynak. A kormány képviselőjét *Nagy* Ignác lelkész üdvözölte. Felköszöntöket mondottak még *Zsilinszky* államtitkár, báró *Vay* Béla, báró *Vay* Elemér főispán és még sokan.

— **Fort Chabrol.** Holnap ül össze Párisban az állami törvényszék és *Guérin* még mindig dacol a hatalommal, mint valami *Csák* Máté az ökölgöj idejében. Amióta a *Guérin* és antiszemita-knak vára ostrom alatt van, tegnap este, már tudja isten hányadszor, hirté jár, hogy *Chabrol* várát az éjszaka ismét rohammal támadják meg; a másnap reggel azonban az ostromnak megint csak azt a kését mutatta, amely már harmadnapján tart. Tegnap megint az a hír járta Párisban, hogy az éjszaka okvetlen megrohanják *Guérin* várát. Élénk mozgalom volt észlelhető, tiszték végigvizsgálták a sorfalat álló gyalogcsapatot s számos újságíró szemlélte a készülődéseket. Elazalt az elzárt utca kereskedői és iparosai mind hangosabban panaszkodnak. Körülbelül százan vannak és összes kárukat hatszáz ezer frankra becsülik. A rendőrség, és a katonaság eddig százezer frankba került, úgy hogy a *Guérin*-kaland eddig legalább hétszáz ezer frank költséget okozott. Abban az esetben, ha *Guérin* és társait az állami törvényszék összeülttéig hatalmába nem keríti a rendőrség, a szenátus vizsgáló bizottságának feladata lesz végképp megtörni azt a lanyhaságot, amely a humanizmus nevében oly sokáig túrta egy tuat szájhős vi-tézkedését.

— **Hadgyakorlat idején.** Egy katonatiszt beszél, hogy nemrég a hadgyakorlatokon a következő jelenet történt. Két huszár beállított egy paraszthoz, kvártélyt kérve.

A paraszt erre így szólt a lányához:

— Maris! erigy a vasvilláért, hadd csináljak ágyat a katoná uraknak....

— **Halálozás.** Dr. *Harrach* József főreáliskolai tanárt, az országos zeneakadémia titkárát ma délután temették nagy részvét mellett a kerepesi-úti sírkert halottas házából, melyhez közel a székes-tővárosi tanács díszsírhelyét juttatott a középiskolai és művészeti nevelésügy korán elhunyt lelkes munkásának. A beszentelés után *Mihalovich* Ö. ö. az országos zeneakadémia igazgatója, *Gellért* Jenő belvárosi reáliskolai tanár, a műgyetemi hallgatók, az orsz. zeneakadémia növendékeinek s a belvárosi főreáliskola tanulóiak egy-egy képviselője gyászbeszédekkel bucsúztatták el a közszereketben állott tanár hamvait. A gyászoló közönség sorában ott voltak: *Beöthy* Zsolt, *Homann* Ottó miniszteri tanácsosok, *Hegedűs* István egyetemi tanár, *Szabó* Károly városi tanácsos, *Lippich* Elek min. titkár, *Vizvári* Imre, a nemzeti színház művésze, *Szillágyi* Lajos műszaki tanácsos és neje *Bárdossy* Iona, a budapesti középiskolák igazgatói közül *Hofer* Károly, *Cherven* Flóris főigazgatók, *Demkó* Kálmán, *Rajner* Ferenc igazgatók, *Szuppán* Vilmos, *Habóty* Sándor felsőbb leányiskolai igazgatók, *Bartoniek* Géza. Testületileg jelentek meg az orsz. zeneakadémia és a belvárosi főreáliskola tanári testületei, a műgyetemi hallgatók, a belvárosi reáliskola és az orsz. zeneakadémia növendékei.

— **A Duna áradása.** A Duna tegnap óta a felső folyamszakasz kivételével folyton árad. A fővárosban tegnap elzárták a szilipeket, s felállították minden ponton a gőzszivattyukat, amelyek a holnapra várható 5 méteren felüli vízmagasságnál megkezdik a munkát. A víz holnap okvetlen-elönti az alsó rakodópartokat, amiről a vízrajzi osztály már napok előtt értesítette a hajózási vállalatokat, amelyek az árukieket már kihordták a magasabban fekvő pontokra. A minisztérium jelentései szerint a mai vízállások a következők: *Schärding* 540, *Passau* 655, *Linz* 524, *Stem* 627, *Bécs* 558, *Poszony* 705, *Komárom* 569, *Budapest* 495 cm. (az áradás tegnap óta 51 centiméter) *Paks* 404, *Baja* 431 centiméter. Az árvízveszedelem most leginkább a *Csepelsziget* lakóit s az aludnai községeket fenyegeti. Pestvármegye alispáni hivatala megtett minden intézkedést a veszedelem elhárítására, s gondoskodott arról, hogy a fenyegetett pontokon állandóan szakértők legyenek kellő számu munkaerővel.

A földmívelésügyi miniszter bélesekörű intézkedései folytán a Duna pozsonyi és komáromi szakaszain, hol az árvíz már-már megközelíti az 1897-ik évi nyári nagy árvíz magasságát, erőlyes védekezés folyik. Az ármentesítő társulatok 25 állami mérnök közreműködése mellett védmunkálatokat teljesítenek, helyenkint rögtönzött gátakkal erősítik a veszélyesebbnek látszó helyeket. A pozsonyi és komáromi folyamamérnöki, valamint a múlt évben felállított kulturamérnöki hivatalok összes személyzete a védvonalakon működik, a kulturamérnöki hivataloknak első ízben nyílik alkalmuk nagyobb árvédekezésnél résztvenni.

Esztergomból táviratozzák: A Duna állandóan árad. A körtvélyesi és nyárai szigeteket, valamint a szentkirályi dűlöt, melyen új szőlők vannak ültetve, elöntötte a víz. A szőlőtermésnek csak egy részét mentették meg. A primási szigetre az ár betört, reggelre a sziget egészen víz alatt lesz. A Kis-Dunából az áradás az ároksort nagyon fenyegeti. A folyó már szinig van a Buda-utóig kiterjedőleg.

Győr város és Győrmege folyómenti vidékére bekövetkeztek a vészterhes napok. A vészterhes napok.

ma délután megalakult. A védekezésre a legmészebbmenő intézkedéseket tették s megfelelő katonaságot is kértek. *Kvassay* Jenő és *Nádory* Nándor miniszteri tanácsosok úgyelnek a védelmi munkákra. Győrváros megmentésére szükség esetén Győrszigetnél átvágják a védőtöltéseket. Győrszigetben már katonaság dolgozik. A vizállás esti 8 órakor 539 cm. Éjjel és nappal nagy eső volt, mi a töltéseket erősen megrongálta.

Pozsonyban a Duna lassan ugyan, de folyton árad is. Vizállás este 11 órakor 736 cm. volt, mely magasság az 1897. évi árvíz maximumának felel meg. A víz az alacsonyan fekvő utcacsatornákból előnti az utcákat. A Dunakikötő föléig kész molója nagyban veszélyeztetve van. Attól félnek, hogy a víz átőr a felső Csallóközre, ami roppant veszedelmet hozna. Ennek elkerülése végett egész éjjel nagy erőfeszítéssel dolgoztak.

Bécsben a Duna vizállása valószínűleg ma délután érte el a legnagyobb magasságát, mikor a vízmérő 565 cm-t mutatott a rendes vizállás fölött. Noha a víz jóval nagyobb az 1897-iki legmagasabb vizállásnál, mindazonáltal a Bécs környékén okozott kár kisebb az 1897-ikénél.

Salzburgból táviratozzák: A *Salzach* tegnap apadt, de ma az újabb eső következtében megint áradófélben van. Az árvíz a tartomány sok községében óriási kárt tett. Néhány emberélet is áldozatul esett az árvíznek. 14-ikén Hochsilzen mellett a töltés meglazulása következtében *kisiklott egy vonat*. A mozdonyvezető súlyos, három utas és három vasuti alkalmazott pedig könnyű sérülést szenvedett. A katasztrófa színhelye közelében az iszapban egy holttestet találtak. A mentőmunka közben is több ember járt szerencsétlenül.

— **A tudósbajosok szanatóriuma** érdekében e hó 18-án, hétfőn délután 4 órakor a királyi orvos-egyesület ülésében (VIII. Szentkirályi-utca 21.) tartandó értekezlet — mint értesülünk — a szanatórium egyesület vezetőségének zártkörű tanácskozása lesz a sajtó képviselőivel. *Korányi* tanár ez alkalommal, mint a szanatórium-ügy előadója fog felosztalni. A nagy közönség számára a tudósvész elleni küzdelemről tartandó felolvasásának idejéül október hónap van kitűzve.

— **Fiume veszedelmeiben.** Fiumében, mint levelezőnk táviratozza, az éjszaka óriási eső volt. A Recsina folyó mentén fekvő lakóházak ismét nagy veszedelemben forogtak. Attól félnek, hogy ha az eső tovább tart, megismétlődik a múlt évi katasztrófa.

— **Házasság.** *Ungár* Fülöp villányi kereskedő eljegyezte *Kohn* Riza kisasszonyt Somogy-Szilből. — *Dr. Zichár* Kálmán eljegyezte *Felgy* Ilonka kisasszonyt. — *Ajkay* Elemér Urai-Ujfaluról, e hó 21-ikén feleségül veszi *Horváth* Imát, néhai *Horváth* Károly és neje néhai *Kisfaludy* Jolán leányát Dukában.

— **Polgári leányiskola Kézdi-Vásárhelyen.** A kézdívásárhelyi jótékony nőegyesületnek megengedték, hogy szeptember 15-ikén megnyithassa a polgári leányiskola első osztályát. A megnyitás meg is történt és az új iskolában megkezdődtek az előadások.

— **Kriványán nem sikkasztott.** *Kriványné* Egyvédjéti, dr. *Kertész* Miksától kaptunk ma Aradról táviratot, amelyben kijelenti, hogy *Kriványné* nem sikkasztott el férje lefogalt vagyonából semmit sem. *Krivány* vagyonának elárverezésekor — ugymond a távirat — üres szekrények gyanánt adták el a ruhákkal telt szekrényeket s a ruhákat most *Kriványné* keresi az állgyszék, akinek felületesége folyton szarmaztak a hiányok. A lefogalt dolgok nem is voltak *Kriványné* birtokában, mert az asszony *Tusnádon* lakott, az aradi lezárt lakás kulcsai pedig az állgyszéknél és a végrehajtónál voltak. *Kriványné* nemcsak hogy nem nyult a teljesen értéktelen ruhaneműkhez, hanem a mai napig megtartotta összes ezüstneműit és ékszereit és a bíróság kívánságára beszolgáltatta.

— **Leszakadt villamos vezeték.** Tegnap délután a Pálffy-téren a közeledő árvízveszedelemre való tekintettel egy szivattyút akariak felállítani. A szivattyú kéménye utközben a Radetzky-kaszárnya közelében beleakadt a villamos vasut felső vezetékébe s leszakította. A közelben levő villamos telepről csakhamar elősiettek a munkások és hozzáfogtak a leszakított áramvezeték összeillesztéséhez. Munkáközben a vezeték egyik része leesett és az arra haladó 11. számú mozdonyra zuhant. A mozdony lépcsőjén állott *Pap* Bálint váltóról, akit a drót könyven érintett, mindazonáltal olyan villamos ütést kapott, hogy leszédült a kocsiról. A villamos áram átjárta a gépészt és a fűtőt is, de ma már mind a hárman teljesen egészségesek és folytatják a szolgálatot.

— **Könyvtármegnyitás.** Az iparművészeti múzeum könyvtára holnap nyílik meg a nagyközönség számára. A könyvtár vasárnapi kivételével délelőtt 10—1 óráig és az iparosokra való tekintettel este fél 8-tól fél 9-ig van nyitva.

— **Birkák a vonat előtt.** A *budapest-fiumei* személyvonat, mint *Gyula-Jovánáról* jelentik, tegnap *Adony-Szabolcs* és *Szolgaegyháza* között elgázolt harminc-harmincöt darab birkát a *gróf Zichu* István

nyájából. A juhászbojtár vizet inni ment s ezalatt védték a birkák a sinekre. A vonat husz peronyi késéssel indult tovább.

— **Késelősek.** *Zsinek* István és *Panek* István napszamosok az éjjel a *Szondy*-utcában részeg állapotban összevesszék *Tóth* Károly 32-ik gyalogezredbeli közlegényvel s a verekedés közben a két napszamos annyira összeszurkálta *Tóthot*, hogy a szerencsétlent a mentők vitték a 16-os helyőrségi kórházba. — A maglai-uton botorkált az éjjel *Uhác* Mihály 20 éves napszamos, amikor összeakadt *Kisba* János napszamosal. A két részeg ember összeverekedett és végre *Uhác* veszedelmesen összeszurkálva terült el a földön. A mentők a Rókus-kórházba vitték. — A Szövetség-utca 31. számú ház előtt az éjjel *Weisz* József 34 éves kocsifényező egy ismeretlen ember, akivel összeszóllalkozott, leszúrta. A támadó elmenekült, a sebesültet pedig a mentők a Rókus-kórházba szállították. — *Urina* Máté gyári munkás tegnap éjjel a külső váci-uton ballagott hazafelé, amikor egy ismeretlen ember előbe állt, késével összeszurkálta és 1 frt 50 krjt elrabolva, megszökött. Urinat a mentők a Rókus-kórházba vitték, támadóját pedig nyomozza a rendőrség.

— **Utolsóelőtti hét Ós-Budavárban.** Az utolsóelőtti hétre, amely a mai nappal veszi kezdetét, az igazgatóság családi esték rendezését tűzte ki feladatául és e célból a belépő díjat este 7 óráig 20 kr-ra, azután 30 krajcár-ra szállította le, amely belépődíj e pompás színelőadásokra még ingyen pahlolyűlőre is jogosít. A variété műsora pompásabb, mint az összes eddigiek, különösen a *Mirza Golem* perzsa csoport produkciói két élő tevével, felülmúlhatnak minden eddigi látottat. *Camille Ober*, a világhírű transzformációs énekes és táncosnő, a híres *Alfa* nőcsoport, a *Terras* láncakrobaták, *Garcia* arnyképművész stb. fényesen egészítik ki a gazdag műsort.

A gyermekvédők kongresszusa.

(Az utolsó nap.)

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, szeptember 17.

Öt napi lelkiismeretes, eredményes munka után ma tartották meg a gyermekvédők kongresszus záróülését a főrendiház nagy tanácskozó termében.

Rakovszky István elnök 10 órakor megnyitván az ülést, rövid beszédében tudatja a kongresszus tagjaival, hogy a szakosztályok elvégezték nemes munkájukat és reméli, hogy isten áldása lesz a derék munkán. A mai ülés kötelessége, — ugymond — hogy a szakosztályok által hozott javaslatokat szankcionálja. E határozatokhoz a kongresszus hozzászólás nélkül hozzájárult. Az elnök azonban bejelentette, hogy utólagosan indítványok érkeztek be, melyek azonban most már nem tárgyalhatók, hanem kiadatnak a megválasztandó állandó bizottságnak tárgyalás végett és végrehajtással ugyanacsak e bizottságot mint végrehajtóbizottságot bízta meg a kongresszus. A kongresszus aztán köszönetét fejezte ki az intézeteknek, egyleteknek és mindazoknak, akik a kongresszus folyamán buzgóan működtek közre. Külön köszönetet szavaztak a sajtónak, *Rákosi* Jenő és *Cziklai* Lajosnak pedig egyenként is megköszönték buzgólkodásukat.

Ezután a 60 tagú állandó bizottság megválasztása került szóba, melynek azonban csak egy része volt most megválasztható, mivel e bizottságnak állandóan Párisban kell lennie. A megválasztott tagok időközben kiegészítik magukat. A bizottság e kis része a következőkből alakult meg:

Elnök egyhangú felkiáltással *Rakovszky* István, — külföldiek *Putnam* E. C. Boston, *Roussel* Theofil Páris, gróf *Conti* Ugo Bologna, báró dr. *Rotschild* Henry Páris, *Rousseau* Philippe Bordeaux, *Alfred Muteau* Páris, dr. *Schabanoff* Anna Szt.-Pétervár, *Rhodes* Milton Manchester, *Strausz* Pál Páris, dr. *Severeanu* C. D. Bukarest, *Amboni* Stefánia Pádova, dr. *Galetti* Demetrio Bécs, *Maisner* Albert Bécs, dr. *Neumann* Hugo Berlin, *Lino Ferriani* Como, dr. *Biedert* Ottó Hagenau, *Amster* Mór Bécs, *Turr* István Páris. Magyarországiak: dr. *Rakovszky* István, dr. *Bóka* János, dr. *Balogh* Jenő, dr. *Katona* Béla, dr. *Mandello* Károly, báró *Malcomes* Jeromosné, *György* Aladár, dr. *Dégen* Gusztáv.

A választások után, *Rhodes* Milton indítványára elhatározták, hogy a legközelebbi kongresszust 1902-ben Londonban tartják meg.

Végül báró *Scander* Lévi alelnök foglalta el az elnöki széklet és a következő szép beszéddel zárta be a kongresszust.

Hölgyeim és uraim! Nagyon óhajtottam volna, hogy más, nálamnál hivatottabb tag mondta volna ki az utolsó szót. Az elnökség azonban mindvégig el akart halmozni a jóakarattal, mely engem annyira megtisztelt, bár meg nem érdemlem s amelyért nem fejezhetem ki eléggé hálamat. Most hogy bucsuzunk azoktól, akiket itt összehozott a legnehezebb célok egyike, — amelyek felé az emberiség halad, — hogy megoltalmazzon anyai szegény gyermekét, akiket a törvény nem bír megoltalmazni, a jövő munkásait, akik oly gyakran pusztulnak el,

mielőtt hivatásukat teljesítették volna és pedig azért, mert nem részesülhettek abban a gondban, melyet joguk van megkívánni. Sokkal inkább meg vagyok hivatva, semhogy jól ki tudnám fejteni gondolataimat és ezért csak annyit mondom: viszontlátásra Londonban, három év múlva, vagyis hajnalán annak a századnak, mely bizonyára elég szerencsés lesz megvalósíthatni nagy részükben azokat a humanitárius eszméket, melyeket a haldokló század sokkal szebbeknek talál, semhogy megvalósíthatni, — úgy, hogy mentésekképpen utópiáknak nevezi el. Hölgyeim és uraim! Adjunk találkozókat Londonban, abban a hatalmas városban, ahol minden tetterő sorompóba lép és diadalmaskodik. Adjunk találkozót azzal az elhatározással, hogy legalább néhányat megvalósítsunk a Budapestén kifejezett óhajításokból, hogy legalább egy-néhány váljék hasznos és gyakorlati valósággá.

Ez a bizottság az, amelyet az imént megalakított nemzetközi bizottságra bízunk, így fogjuk a legszebbnek megcáfolni azokat, akik fölöslegesnek mondják ezeket a nemzetközi összejöveteleket, melyek nemes és magasos eszméket hirdetnek, felülemelkedve minden személyes érdeken, minden kaszt, vallási és nemzeti sorompón, ezeket a gyűléseket, melyeken az emberek csak azért egyesülnek, hogy jót tegyenek!

Ezzel berekesztettnek nyilvánítottam a második nemzetközi gyermekvédők kongresszust, azzal a felkiáltással, hogy éljen Budapest, a lelkes és vendégszerető magyar főváros.

Zugó éljenzés és taps hangzott fel e szavakra, mire a kongresszus tagjai a múzeum főlépcsőjén helyezkedtek el, Erdélyi fényképész-fotografáló gépe elé.

A nemzetközi gyermekvédők kongresszus zebegényi kirándulása a kellemes borongós időben igen jól sikerült. A 356 tagból állott társaságot Zebegényben a budapesti szüneti gyermektelep-egyesület választmánya fogadta. A telep disztermében dr. *Dégen* Gusztáv alelnök magyarul, dr. *Szirmai* Rikárd pénztáros pedig franciául üdvözölte a kongresszust, mire *Rakovszky* István kongresszusi elnök meleg hangon válaszolt. Azután a Gyermekvédők-Egyesület vezetőihez, *Lajos Viktor* főberceghez küldtek üdvözlő táviratot és gróf *Tuleki* Gézának, mint az egyesület beteg elnökének távirati üdvözlését olvasta fel a titkár. A társaság megtekintette a telepház belső berendezését s annyira el volt ragadtva a telep elhelyezésétől és felszerelésétől, hogy számszerűen már ott a helyszínén jelentkeztek tagokul. A telep megtekintése után a *Gerbeaud* és *Szimon* István adományából felszolgált buffetben üdült fel a társaság és a gyermekek lelkes éljenzése közt hagyta el a zászlódiszba ültözött telepet.

A gyermekvédők kongresszus tagjainak tiszteletére, a kongresszus keretében méltán boiilló szép ünnepélyt rendezett ma az Országos Kisdédovónőképző Intézet Egyesülete. — Az ünnepélyt *Késmárki* Árpád zenetanár vezetés alatt az intézet növendékeinek alkalmi dala nyitotta meg, azután gróf *Brunswick* Teréz mellszobrát koszoruzta meg egy növendék szép beszéd kíséretében. *Mihalicska* Irma kisasszony „Szerecs a gyermekeket” című költeményét szavalta el. Majd *Péterffy* Sándor igazgató mondott gyönyörű beszédet, amelyben kérte az intézet növendékeit, hogy a kisdédok iránti szeretetben kössék *Brunswick* Teréz grófné példáját. Végül *Schmidt* Boldizsár mondott köszönetet a szép ünnepélyért.

FŐVÁROS.

(*) **Jelölés a kőbányai plébánosi állásra.** A 45-ös választmány ma délelőtt ülést tartott, *Kléh* István udvari tanácsos elnöklete alatt és ez alkalommal az üresedésben levő kőbányai plébánosi állásra egyhangúlag *Hock* János jelölték. A választás a szerdai közgyűlésen lesz.

(*) **Leányárvaház a III. kerületben.** Amint már említettük, az ó-budai leányárvaház céljaira, *Ringer* J., a római fürdő tulajdonosa, ingyenes telket ajánlott föl. A III. kerületi előjáróság, amelyet véleményadásra hívott föl a tanács, azt jelentette, hogy a följajánlott terület nagyon vizenyős s így arra, hogy az árvaházat odaépítsék, nem alkalmas. A tanács most utasította a mérnöki hivatalt, hogy az illető területen talajfúrásokat végeztesen s aztán az eredményről tegyen jelentést.

(*) **Segély a Szabad Lyoenmunka.** A *Szabad Lyceum* igazgatósága az iránt folyamodott a főváros hatóságához, hogy a három évre már megszavazott évi 200 forintnyi segélyösszegét emelje föl 1000 forintra, ugyancsak három esztendőre. A kérvényt kiadták a főváros közoktatásügyi bizottságának s ez méltányolva a társaság törekvéseit, javasolja, hogy az 1899—1901. évekre emelje föl a főváros a 200 forint segélyt 500 forintra.

(*) **Bor-ellenőrző bizottság.** A IV. kerületi bor-ellenőrző bizottságban megüresedett tagsági helyre a tanács *Kiss* Ferenc fűszer- és borkereskedőt jelölte. A választás a közgyűlésen fog megtörténni.

SZÍNHÁZ, ZENE.

**** Népszínház.** A nyári szünet után ma lépett fel először a Népszínházban *Blaha Lujza*. A *Falurossza* Finom Rózsiját játszotta ősmert nagy művészetével és az est folyamán szeri-száma sem volt a virágnak, tapsnak és ismétlésnek. Bátki Terci szerepét ezuttal először *Eötvös Stefánia* játszotta. Az első felvonás nagy jelenete után háromszor is kitapsolták s a közönség szívesen konstatálta, hogy *Eötvös Stefánia* nemcsak szépségével, de tehetségével is kitűnik. *Kiss Mihály* poétikus, szemrevaló Gődör Sándor volt.

**** Richter János Angliában.** *Richter János*, a bécsi udvari opera karmestere október havában Angliába megy és *Manchesterben* két hangversenyt fog dirigálni.

**** Szidi és Gizli.** Így nevezik röviden operaházi körökben *Balogh Szidit* és *Schmidek Gizellát*, a két tehetséges fiatal magántáncosnót, akik az életben hűséges barátok és a színpadon is többnyire együtt jelennek meg. A ballerínákat az intendáns még júniusban kiküldötte tökéletesebb kiképzés végett *Milánóba* *Beretta* asszony kitűnő iskolájába, ahonnan október elsején térnek vissza, hogy bemutassák haladásukat.

**** Strauss átdolgozott operettje.** *Strauss János Indigo* című operettjének a zenéje az idei évadban új szöveggel kerül előadásra a bécsi *An der Wien* színházban. Az új szövegkönyv a *Cabinet Piperlin* című francia bohózat után készült. Ezt a darabot *B. A. L. E. K.* címmel a múlt évadban a *Magyar Színházban* adták. Az elhunyt keringőkirálynak ezenkívül még két darabja kerül a tél során színpadra. Az egyik a *Hanupipóke* című ballet a bécsi operában, amelyről már tettünk említést, a másik egy *Strauss* régebbi kompozícióhoz és tánckeringőhöz írott operett, amelynek szövegkönyvét *Leon* és *Stein* írták. A *Strauss*-szerményeket *Müller*, az *An der Wien* színház karmestere válogatja össze és hangszereli.

**** Új eredeti operett.** *Berté Henrik*, a *Hópehely* szerzője, mint egy esti lap értesül, új operetten dolgozik, amelynek szövegét *Gerő Károly* írta. Az új operettnak magyar tárgya lesz.

**** A költőzködő Ibsen.** *Ibsen Henrik*, az agg norvég drámaíró, mint külföldi újságok írják, elhagyja *Krisztianit* és Svédországba költözik át. Az agg drámaíró *Helsingborgtól* északra, a nagy természeti szépségéről híres *Kullen* hegy közelében akar letelepedni. *Ibsen* különben már régóta készült arra, hogy kivándorol a hazájából, ahol nagyon sok a haragosa.

**** Az átdolgozott Merlin.** Megemlékeztünk róla, hogy *Goldmark* Károly átdolgozza *Merlin* című operáját. Hirneves zeneszerző hazánkfa, mint nekünk *Bécsből* írják, most dolgozik operáján, amely új formájában kétfelvonásos lesz. Az új *Merlin* bemutatója januárban lesz a bécsi udvari operában.

**** A megmentett Elza.** A berlini udvari opera legutóbbi *Lohengrin*-előadásán olyan eset történt, amely párját ritkítja a színházi előadások történetében. Az előadásra már délelőtt valamennyi jegy elfogyott, amikor *Schumann-Heink* asszony, akinek *Ortrudot* kellett volna énekelni, lemondta az előadást. Az intendatúra nem szeretett volna darabváltozást és úgy segített a bajon, hogy *Reinl* kisasszony, akinek *Elzát* kellett volna énekelnie, magára vállalta *Ortrudot*, *Elza* szerepére pedig a kőburg-góthai udvari színház énekesnője, *Altona* kisasszony vállalkozott, aki véletlenül éppen *Berlinben* volt. Az előadás két első felvonása minden zökkenés nélkül folyt is le, de a harmadik felvonás nyílt jelenésében a kőburg-góthai énekesnő egyszerre csak köhögési rohamot kapott, úgy hogy egy hangot sem tudt többé énekelni. Az *Ortrudot* személyesítő *Reinl* kisasszony, aki éppen a rendező páholyában volt, észre vette ezt és segítségére sietett társnőjének. A páholyból tovább énekelte a szerepet, míg csak a függöny le nem gördült. A berekelt *Elza*, aki a színpadon volt, csak a játékmozdulatokat csinálta végig.

**** Sulamith századszor.** A *Kisfaludy Színházban* a *Sulamith* a héten századik előadását éri meg.

**** Hangját vesztett szubrett.** A bécsi színpad egyik kedvelt szubrettje, *Stojan* kisasszony, mint egy ízben már említettük, legutóbbi oroszországi vendég-szereplése alatt elvesztette a hangját. A művész hónapokon keresztül híres bécsi gégeorvosokkal kezelte magát s a napokban kellett volna először fellépnie a *Carl Theaterben*, a *Michu-lányokban*. A próbák során azonban a szubrett arra a szomorú tapasztalásra jutott, hogy a hangja még mindig nem akar megjönni és így a *Michu-lányok* a bécsi színpadon két magyar énekesnővel, *Révy Auréliával* és *Haller Irmával*, kerül bemutatásra.

**** Magyar tenorista a külföldön.** *Berlinből* táviratozzák, hogy *Mátrai-Novák* Dezső tenorista a berlini operában olyan sikerrel vendégszerepelt a *Denevérben*, hogy ebben az operettben még több estét is felléptetik. *Novák* a múlt évben a *Népszínházban* próbálkozott meg a *Cigánybáró* címszerepében és szép hangjával némi feltűnést keltett.

**** Lindau új vigjátéka.** *Lindau Pál*, a hirneves német író, *Ur a házban* című négyfelvonásos, új vigjátékot írt. A darab a berlini udvari színházban fog bemutatásra kerülni.

**** Sarah Bernhardt Budapesten.** *Sarah Bernhardt*, a nagy francia tragika, e hónap második felében négy estén át fog fellépni a *Magyar Színházban*. A művész október 16-ikán a *Kaméliás hölgyben*, 17-ikén és 18-ikán *Hamletben* és 19-ikén *Toscában* lép fel. A művész október 14-ikén érkezik társulatával Budapestre.

**** A betiltott Mercier-kuplé.** A berlini *Thalia-Theaterben* a napokban nagy sikert ért egy *Der Platzmajor* című énekes ujdonság. A darabban egy sextett van, amelynek egyik strófája *Mercier*-ről, a *Dreyfus*-pör hírhedt tábornokáról szól. Nem érdektelen, hogy a berlini rendőrség a *Mercier*-strófát betiltotta.

**** Balatoni nóták.** *Huber Gyula*, ez a nagy invencióval megáldott dalköltő, újabb tíz nótát adott ki. A *Sír a nóta* címmel ellátott dalfüzet tíz nótát tartalmaz énekhangra, zongorakísérettel. A kíséret olyan, hogy ének nélkül is teljesen alkalmas a zongorán való eljátszásra. A füzet három koronáért *Somogyváron* rendelhető meg a szerzőnél.

**** Lecoq új operettje.** A *Bouffes-Parisiennes* a napokban nyitja meg évadját *Lecoq*-nak egy új operettjével, amelynek szövegkönyvét *Vanloo* és *Duval* írták. Az új *Lecoq*-operettnak *La Belle au Bois-Dormat* a címe. Ugyanebben a színházban egy *La Demoiselle aux Camélias* is bemutatásra kerül, amelynek zenéjét *Edmond Missa*, a szerzőjét *Adenés* írta.

**** Fővárosi Nyári Színház.** A *Fővárosi Nyári Színházban* a héten két estén legjobb szerepében lép fel *Mahó* Lajos igazgató. Szerán *Aszalai uram leányában* és péteken *Nagyás hőbortjában*, melyből a próbák sorányan folynak. Csütörtökön ismét egy kedves zenéjű régi jó operettet, a *Tiszturak a zárda-ban-t* elevenítik fel.

**** Vidéki színházak.** *Tiszay Dezső* pécsi színtársulata legközelebb a *Görög rabszolgát* adta elő az egyi színpadon, még pedig oly fényes eredménnyel, aminőre Egerben alig emlékeznek. A korhű jelmezek, díszletek, főleg pedig a szabatos előadás, táncok és csoportozatok valósággal elragadták a közönséget. A táncokat *Hans Gyuláné*, a Népszínház balettmesternője tanította be kiváló gondnal. *Iris* szerepét *Tiszayné*, *Aszaziát* — *Tilos*, *Antóniát* — *Szekula*, *Diomedét* — *Mezey* és *Heliodorus* — *Tiszay Dezső* játszották oly precizitással, hogy minden énekszámot megismételtetett a közönség, mely tiszszor egymásután zsufolással megtöltötte a színpadot. Nagy hatást tettek a maché szobrok és figurák, melyek *Rumbold* gyárát dícsérik. *Tiszay* társulata e hónap 25-ig marad *Egerben* és onnan téli állomására *Pécsre* vonul, hol 29-ikén kezdik meg előadását. — A pápai színházban, ahol *Dobó* Sándor jeles színtársulata játszik szept. elseje óta, tegnap este dr. *Körös* *Endre* pápai főgimnáziumi tanárnak, a *Pápai Lapok* felelős szerkesztőjének a *Poéta* című verses dialógját adták elő. A nagy és intelligens közönség élvezettel hallgatta a szép művet s a szerzőt többször kitapsolta.

**** Külföldi színházak.** A bécsi *Josephstädter Theater*t az eddigi igazgató, *Wild* helyett, *Jarno* *József* berlini színész vette át. *Wild* egyike a legrégebbi bécsi színtársulatoknak. — *Rejane* asszony az idei berlini vendégjátékainak a befejezése után *Pétvárra* megy, ahol az udvari színházban fog játszani társulatával. — *Bárkány* *Mária*, a magyar származású német drámai művész, legutóbb óriási sikerrel lépett fel *Baden-Badenben* *Fedora*, *Madame Sans Gêne* és *Francillon* címszerepeiben. — *Kadelburg* és *Blumenthal* *az arany kakas* (Zum weissen Rüssel) című bohózatát háromszázadik előadását érte meg a napokban a berlini *Lessing-Theaterben*.

**** Elite-hangverseny.** A *Telefon* *Hirmonló* holnap (hétfőn) tartja első nagy esti hangversenyt s ezental minden olyan napon, amikor az Operaházban nem lesz előadás, házi hangversenyben gyönyörködhetnek az előfizetők. A holnapi első esti koncert mindenesetre méltó lesz a mai nagy matinéhoz, amely oly sikerült megnyitója volt a *Hirmonló* szezonjának. Holnap este ugyanis közreműködnek: *Bárdosi Irén*, *Lichtenstein Dóra*, *Fenyő Rózi*, *H. Vukovics Aranka*, *Balogh János*, *Horváth Zoltán*, *Kertész Ödön*, *Pétek Ferenc*, *Várdy Sándor*, *Zilahy Gyula*. Kezdeté fél 9 órakor lesz. Utána 11 óráig felváltva katonazene és cigánymuzsika lesz hallható a kagylókon.

MŰVÉSZET.

□ **Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat közgyűlése.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat az évi közgyűlését az eddigi rendelkezések szerint október havában fogja megtartani. Ezen a közgyűlésen fontos, a társulat életére nézve igen jelentős kérdések kerülnek megvitatásra és döntésre. A közgyűlést nem lehet előbb megtartani, mert a tagok nagy része még nincs a fővárosban.

□ **Molnár József hagyatéka.** Két öreg festőművész emlékét eleveníti fel kegyeletteljesen az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat: *Barabás Miklós*ét, akinek műveiből a társulat külön kiállítást rendez, mint erről már hírt adtunk, újabban pedig elhatározta a társulat, hogy a *Barabás*-kiállítással egyidejűleg *Molnár József* tavaly elhunyt festőművész hátrahagyott munkáiból is kiállítást állít össze. Mind a kettő érdemes előmozdítója a képzőművészetek ügyének s megérdemli, hogy a magyar közönség érdeklődése e két posztumusz kiállítás felé forduljon.

□ **A turini Krisztus-kiállítás.** Megírtuk annak idején, hogy *Turinban* kiállítás rendeztek *Krisztus* képekből s e célra akkor felhívták intéztek a művészekhez, hogy vegyenek részt a 3000 lírás pályázaton. Sok olasz és külföldi festő és szobrász vett részt, a magyar művészek azonban egytől-egyig távol maradtak. Rosszsz tették: biztos, hogy szép sikert arattak volna, annál is inkább, mert a pályázók között alig van néhány, aki komolyan vette volna feladatát. A kiállítás éppen nem sikerült.

□ **Magyar művészet Oroszországban.** A pétervári és moszkvai magyar kiállítás beküldési határideje október 10-ikén jár le s a *Képzőművészeti Társulat* ezutón is kéri a művészeket, hogy amennyiben Oroszországban a kormány vagy király birtokában levő műveket akarnának kiállítani, a bejelentéseket mentül előbb küldjék be, mivel a művek beszerzése előreláthatólag hosszabb időt fog igénybe venni.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Petőfi-Társaság.** A nyári szünetek után ma délelőtt tartotta első felolvasó ülését a *Petőfi-Társaság* *Bartók* Lajos elnöklété alatt, nagy közönség jelenlétében.

A napirend előtt *Bartók* Lajos lelkesen vázolta a nyári szünet alatt lezajlott ünnepeket. Szébb munka volt ez, mint aminőt egy szorgalmi időszak alatt végezhetnek. A segésvári *Petőfi*-ünnep, amelyre még mindenki emlékezik, páratlan kulturális esemény. Fényes sikere kivilágított messze az ország határain túl. A költő dicsőségének fátylóját egy kézzel ragadták meg: a kormány, a törvényhatóságok, a kulturális intézmények, társulatok, testületek és a lakosság milliói. De ennek a világraszóló ünnepségnek gyásza is van. Meghalt *E. Kovács Gyula*, a társaság régi tagja. Halála valóságos megdöbbentés volt, s a nemzet sietett, hogy gyűjtésel megmentse özvegyét és árvaát a nyomortól. Siremlékre persze aligha marad valami. Az elnök felhívja azután a hallgatóság figyelmét a legközelebb tartandó nagy-károlyi *Petőfi*-ünnepre, majd a *Petőfi*-ház létesítésére megindított gyűjtésről emlékezik meg s végül a nagy-szalontai *Arany János*-ünnepéről, amelyen a társaság szintén képviseltette magát.

A felolvasások sorát *Bohnár* Zsigmond nyitotta meg. *Petőfi* költészetéről értekezett, kissé hosszasan. Ellentétbe állítja *Petőfi* költészetét a mai szecesszionista iránynyal s fél, hogy maholnap idegen lesz előlünk a nagy költő világa. Ismerteti azután *Petőfi* költészetét, párhuzamosan annak a kornak nagy mozgató erőivel, amelyben élt.

A közel másfél óra hosszat tartó felolvasás után, amely kissé kimerítette a közönséget, szinte felüldítőleg hatott *Makai* *Emil* *Tudós* professzor *Hatvani* című vigjátékának prólogusa. Ez az előjáték a pokolban játszik, ahol *Belzebub*, az ördögök fejedelme azon spópnokodik, hogy hatalma napról-napra csappan a földön. Maga elé hozatja hát *Hatvani* professzort, aki az istenségnek hirdetője s vérszerződést írat vele, hogy elismeri az ördög hatalmát. Öletesség és mesteri vereséssel jellemzik ezt a kis előjátékot, amelyet három felvonásával együtt télen fog az egyik fővárosi színház bemutatni.

A rokonszenves fiatal költőt hosszasan éljenzették és tapsolták.

Nagy tiszszel fogadta a hallgatóság *Bartók* Lajosnak *Kárpáti emlékek* című szép költeményét is, valamint egy *Petőfi* dicsőítő verset, amely az ötvenes években jelent meg francia nyelven névtelenül s bizonyítja, hogy a külföldön is mély hatást gyakorolt *Petőfi* hősihalála.

Végül *Vértesi* *Arnold* olvasta föl *Frater Mauriti*us című érdekes novelláját.

A felolvasó ülés után zárt ülés volt.

SPORT.

• **Sportverseny.** A Budapesti Torna Klub ma tartotta meg ösi bajnoki meetingjét. Csekély számú közönséget vonzott ki az igazán érdekesnek ígért versenysorrend, melyben három bajnokság is szerepelt. A nap legszebb versenye az 1 angol mérföldes síkfutás volt, melyet a Magyar Testgyakorlók Köre két kiváló tagja intézett el maga között s amelyből *Gallitsik* Sándor került ki győztesnek. A részletes eredményt a következő volt:

I. 100 yardos síkfutás. Első *Schubert* *Ernő* M. U. E. Második *Malcsiner* *Gyula* M. T. K. Harmadik *Gruber* *Gyula* Szabadkai S. E.

II. *Kerékpár* tereplény verseny. 2000 méter. Első *Dedits* *Ferenc* V. K. K. Második *Baumler* *Ede* K. K. E. Harmadik *Fürst* *Róbert* V. K. K.

III. *Magyarország* bajnoksága magasugrásra. Első *Franyó* *Gyula* B. T. K. 172 cm. Második *Sasse* *Károly*. Harmadik *holtversenyben* *Sajó* *Béla* és *Strausz* *Gyula* O. T. E.

IV. *Távolugrás*. Első *Franyó* *Gyula* B. T. K. 654 cm. Második *Schubert* *Ernő* M. U. E. Harmadik *Strausz* *Gyula* O. T. E.

V. *Kerékpár* verseny 10 kilométerre. Első *Greiner* *Frigyes* F. K. E. Második *Baumler* *Ede* K. K. E. Harmadik *Katzer* *Ödön* K. K. E.

VI. *Magyarország* bajnoksága 2000 méteres futásra. Első *Szeidl* *Zoltán* M. U. E. Második *Schubert* *Ernő*

M. U. E. Harmadik Bagits Sándor Sz. S. E. 10 méterrel első.

VII. Nyeretlenség kerékpárversenye. Első Gorka Ágoston M. U. E. Második Hirsch Hugó F. K. E. Harmadik Lebi Mór M. K. Sz.

VIII. Angol mérőföldes síkfutás. Első Gallitsik Sándor M. T. K. és B. E. A. K. Második Malosiner Gyula M. T. K. Harmadik Halmay József M. U. E.

IX. Magyarország bajnoksága diskoszvetésre. Első Crettier Rezső M. U. E. Második Lencz Rezső O. T. E. Harmadik Ruda Győző O. T. és V. E. Győztes dobott 3132 cm-ért.

X. 402¹/₄ méteres térelőnyverseny. Első Marczinkó Ferenc B. E. A. K. Második Bagits Sándor Sz. S. E. Harmadik Franyó Gyula B. T. K.

*. Zászlóavatás. A Fecske Kerékpáros-Egylet ma délelőtt ünnepelte meg zászlófelavatását, díszes és előkelő sportközönség jelenlétében a Metropole-szálló külön termében. 10 órakor Fuchs Sándor elnök szép beszéd kíséretében adta át egytelének a lobogót és felavatottak nyilvánították. Majd következtek a szegbverések s ezzel az ünnepély végét is ért. Délután országúti verseny egészítette ki a mai programot. Ennek legérdekesebb száma az 50 kilométeres főverseny volt, melynek aranyérmét Papp Ferenc, a Magyar Testgyakorlók Köre tagja vitte el. Másodiknak a 100 kilométeres pályabajnok Schwarz Hermann érkezett be. Harmadik Antal Rezső (F. K. E.) lett. A 30 kilométeres nyeretlenség versenyében Dreilinger Ágoston kőbányai K. E. aratott biztos diadalt versenyársai felett.

*. Nemzetközi footballmérkőzés lesz a jövő hónap 11-ikén Budapesten a műgyetemi Football klub és a mitweidai Ballspiel-klub között. A mitweidai klub igen híres egyet, odaváló technikusokból alakult s néhány német mellett angol, amerikai, japáni, birmai, jávai, holland, norvég és spanyol játsozó vannak. A műgyetemi football-klubnak mindenestre nehéz lesz a helyzete a különböző nemzetiségű játsozókkal. Ez különben az első eset, hogy német football csapat játszik Magyarországon.

*. A budapesti egyetemi sport-egyletek uszóversenyt rendeznek e hó 23-ikán a Lukács-fürdő uszodájában. A program a következő hat számból fog állni: I. Megnyitó verseny. 110 méter. II. Főverseny. 440 yard. III. Főiskolai hallgatók versenye. 300 yard. IV. Nyeretlenség versenye. 110 méter. V. Főiskolai hallgatók versenye. 500 méter. VI. Handikap. 200 méter. Nevezni lehet e hó 20-ikáig a Műgyetemi Football Klubban. (Károly-kaszárnya).

*. A Condor Kerékpár-Egylet 1899. október 1-én országos pályaversenyt rendez a következő számokkal:

I. Megnyitó-verseny. 1000 méterre. Olyanok részére, kik még bajnokságot, vagy főversenyt nem nyertek.

II. Nyeretlenség versenye 100 méter.

III. Főverseny amerikai módra, csakis főversenyt vagy bajnokságot nyertek részére, 5000 méter.

IV. Egyetemi zárt-verseny nyeretlenség részére. 1000 méter.

V. Őszi nagy handikap. 2000 méter.

VI. Hölgyek versenye. 1000 méter.

VII. Távérseny 25,000 méterre, vezetéssel.

A III. számú főversenyyel a rendező egyesület újdonságot hoz, amennyiben az indulók közül egynek a jury 100 méter előnyt ad s így a szokásos bumlázásnak ezen módon veszi elejét. Rendkívüli érdekesnek ígérkezik továbbá az Őszi nagy handikap, valamint a 25 kilométeres verseny is, melyekben versenyzóink legjava vesz részt.

*. A Fesztich-istálló trainerje. Ugy volt, hogy gróf Fesztich Taszili elbocsátja az év végével trainerjét, Dawson Waughot, s helyére új trainert hoz Angliából. Mostanában úgy hallatszik, hogy Waugh továbbra is vezet a keszthelyi istálló, amelynek eddig legszerencsésebb trainerje volt.

*. Nagyváradai lóversenyek. A nagyváradai lóversenyek második napja szintén nagy közönség jelenlétében folyt le. A versenyek részletes eredménye:

I. Síkverseny. Első Geist G. Cicája lovagolta Kreutzbruck.

II. Mansberg emlékversenye. (Kettős fogatoknak). Első Kubinyi Márton Harisa és Bálvány, mely 400 méter térhátránnyal indult, második báró Bánffy Albert Cicája és Csalfája.

III. Kiszántói akadályverseny. Első Geiszt G. Samboja, lovagolta Kreutzbruck.

IV. Csavargó gátverseny. Első Chernel Viktor huszárzásados Bajos nyergében.

V. Zerge akadályverseny. Első gróf Pejacevich Iova Csipke, lovagolta Horthy Jenő.

VI. Vigasz verseny. Első gróf Pejacevich Iova Ohó, lovagolta Horthy.

*. Rio Tintot, mely ma harmadik lett a Jubileum-díjban és Incroyablet, egyikét a legjobb két-éveseknek, megvette báró Edelsheim-Gyulay Lipóttól és gróf Degenfeld Imréttől egy, báró Harkányi Jánosból és gróf Degenfeld Imréből alakult verseny-istálló-szövetség.

*. Inländer, a bécsi Jubileum-díj mai nyertese, a mostani meetingen kétszer futott. Először a meeting első napján a Wienerwald-versenyben, melyet Timár nyert meg s amelyben igen jelentéktelen lovak között helyezetlen volt, másodsor egy kis handikapban, melyben Chryseis, dacára annak, hogy

hét font előnyt adott neki, feltartva verte. Inländer győzelme egyike a legnagyobb meglepetéseknek, mely valaha nagy versenyben a turfon történt.

A Jubileumdíj.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, szeptember 17.

Messze vissza kellene menni a turf évlapjain, míg a maihoz hasonló szenzációs eredményű versenyre akad a sportsman. Sem Per Butters, sem Komámasszony, még kevésbé a két favorit, Cromwell és Chryseis, hanem Inländer, a Jubileum díj nyertője, egy homályos multu, jelentéktelen ló, melyről tegnap még saját istállója sem tudta, vajon részt vesz-e a versenyben, vagy pedig csak Cromwell és Rio Tintot indítja a 40.000 koronáért. Szerencse, hogy Inländer nem a talentuma juttatta a nagy diadalhoz, mert különben lenne, min törjék a fejüket a turf tudósok, hanem juttatták az elemek, amelyek eddig csak a fogadók kedvéért avatkoztak be a versenyeredményekbe, most pedig, mint a bookmakerek megmondói jelentkeztek a kiáradt Dunával. Az István-díj előtt Zászlós kedvéért esett az eső, hogy annál inkább megnyerje a nagydíjat, most pedig áradás öntötte el a Freudenaub, hogy a legrosszabb ló hozza meg az egész versenyestendő egyetlen szenzációs meglepetését.

Közvetlenül a Jubileum-díj s'artja előtt lépett a víz a Freudenauba, egyik-másik helyen hatalmas töcsákat rögönözve a pályára. Néhány ló, mint Komámasszony, megijedt a víztől, nem akart futni, kettő, mint a favorit Cromwell és Maikönig utközben kitért, a többi pedig olyan szorosan egymás mellett vágatta körül a pályát, hogy egyik jockey kis híján ki nem dobta a nyeregéből a másikat. Így abszolút el volt zárva az utja Per Buttersnek, mely máskülönbén canterben nyert volna. Az egész pályán különben Iro vezetett, csak az egyesbe fordulónál tört előre Zászlós, s úgy látszott, hogy Per Butters szerelése miatt ő nyer, amikor a távoszlopnál, a meglepetések mesterétől, Cleminsontól lovagolt Inländer jött előre a vízben s a végén biztosan egy hosszal verte az István-díj nyertőjét, míg harmadik Rio Tinto, negyedik Chryseis lett.

Inländer győzelmére 35-szörös pénzt, 5-re 176 forintot fizetett a totalizátor. A közönség, mely inkább várta akármelyik ló győzelmét, mint az övét, mert Inländer inkább csak pacemakernek indult, a meglepetéstől csaknem megnémulva fogadta a verseny eredményét, melyhez fogható szenzációja nem volt az ideai favorit versenyestendőnek egyetlenegy sem.

A nap részletes eredményei különben a következők:

I. Handicap. Díj 2000 korona. Távság 1300 méter. Gróf Fesztich T. Diadala (Park) első, gróf Hunyady J. Filleje (Poole) második, Wahrmann R. Damietje (Cleminson) harmadik. Futottak még: Orchef, Forgó, Thury, Win some money, Szeszély I. Könnyen 1 hosszal nyerve, 4 hosszal 3-ik. Totalizátor 5 : 37. Helyrefogadás I. 25 : 58. II. 25 : 51. III. 25 : 51.

II. Kétévesek handicaps. Díj 2000 korona. Távság 1100 méter. Gróf Károlyi Mihály Tiamoja (Prudames) első, Dréher A. Reducerje (Smith) és Schindler L. Alice (Adams) holtversenyben második, Kűdelem után nyakhosszal első, 1 hosszal 3-ik. Totalizátor 5 : 44. Helyrefogadás I. 25 : 61. II. 25 : 59. III. 25 : 72.

III. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távság 2800 méter. Péchy A. Casqueja (Sharpe) első, Mr. Lincoln Juniusa (Adams) második, Wahrmann R. Bugrisa (Wilton) harmadik. Azután Wagner, Vén dicsőség, Kadmea. Itélet: Kűdelem után fejhosszal első, hat hosszal harmadik. Totalizátor : 5 : 14. Helyrefogadások : I. 25 : 31. II. 25 : 29.

IV. Jubileumdíj. Díj 40.000 korona. Távság 2400 méter. B. Harkányi A. Inländerje (Cleminson) első, Mr. C. Wood Zászlósa (Rumbold) második, gr. Degenfeld J. Rio Tintoja (Barker) harmadik, báró Üchtritz Zs. Chryseis (Poole) negyedik. Azután Busserl, Per Butters, Cromwell, Iro, Maikönig. Itélet: Biztosan egy hosszal nyerve, 1/2 hosszal harmadik. Totalizátor : 5 : 176. Helyrefogadások : I. 25 : 210. II. 25 : 157. III. 25 : 151.

V. Kétévesek eladó handikaps. Díj 2000 korona. Távság 1000 méter. Mr. Green Wundermája (Wilton) és Egyedi L. Harvestmája (Finan) holtversenyben első, Capt. Gaston Idája (Bulford) harmadik. Futottak még: Mars, Eparsette, Mégis, Remedur, Lutte. Itélet: holtverseny, négy hosszal harmadik. Totalizátor : 5 : 15 (Wundermadi), 5 : 37. Harvestmadi). Helyre : I. 25 : 58. II. 25 : 58. III. 25 : 59.

VI. Kétéves nyeretlenség versenye. Díj 2000 korona. Távság 1200 méter. Szemere M. Sternbuskja (Cleminson) első, gróf Hunyady I. Waterlooja (Park), második, lov. Wiener Itouridje (Barker) harmadik. Futottak még: Muncsy. Itélet: könnyen fél hosszal nyerve, 8 hosszal harmadik. Totalizátor : 5 : 7, helyre : I. 25 : 24. II. 25 : 30.

VII. Harmévesek gátversenye. Díj 1800 korona. Távság 2400 méter. Silberer V. p. p. c. e. (Morton) első, Michelstetter százados Maholnapja (Buckenham) második, hercz Auersperg F. Paosir-

tája (Williamson) harmadik. Futottak még: Bokhara, Nerissa, Corsica, Plaisirochen. Itélet: Könnyen egy hosszal első, négy hosszal harmadik. Totalizátor : 5 : 24. Helyrefogadások : I. 25 : 40. II. 25 : 104. III. 25 : 38.

A bécsi lóversenyek keddi napját a vízáradások miatt szerdára halasztották.

Nyilttér.

Egyévi önkéntesek

legelőszabban és legelőszob egyenruhával felszereltetnek

Tiller Mór és Társa

cégnél

Budapest, Károlylaktanya.

osztrák császári és magyar királyi, görög királyi, szerb királyi, román királyi és perza császári udvari egyenruha-szállító, 6 os. és kir. fensége József főherceg, 6 kir. fensége György görög trónörökös, 6 kir. fensége luxemburgi nagyherceg udvari egyenruha-szállító. Sorozóköte. lenek hivatkozással a lapra, ingyen és bérmentve kapnak oly árjegyzéket, mely az egyévi önkéntesi jog elnyerésére vonatkozó védő-nyelvényeket, utasításokat és folyamodvány-mintákat tartalmazza.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

A szerb összeesküvők pöre.

Belgrád, szeptember 17. A ma délelőtti ülésen a Stefanovics testvéreket hallgatták ki. Azzal vannak vádolva, hogy Pasicsal, miután kilenohavi fogságából kiszabadult, Zajecásban sűrűn érintkeztek. Pasics állítólag azt mondta nekik, hogy a radikálisok lehetőleg gyorsan gyűjtést indítsanak, mert rövid időn belül nagy változások fognak végbe menni. A merénylet elkövetése után mindkét vádlott tanuk előtt állítólag azt mondta:

— Ha Milán királyt most nem is gyilkolták meg, másodsor bizonyosan sikerülni fog.

Több tanu megerősíti, hogy ezt hallotta.

Azután Urodevics Antonije, bukaresti vendégülös vádlott ügye kerül tárgyalás alá, azzal vádolják, hogy Knezevics merénylettel érintkezett és este a merénylet részleteit megbeszélte.

Majd a husz évre elítelt Tajsics Ranko parasztvezér ügye kerül szóba, aki jelenleg Cetinjében él. Tajsics azzal van vádolva, hogy Knezevics Demeter vádlottat, plevljei török általvaló felbérelte. Knezevics ellene vallott. Rendkívül érdekes volt Vukaszinovics tanu kihallgatása, aki tényleges főhadnagy volt, később azonban lemondott rangjáról és Montenegroba ment, hogy ott esetleg tiszt legyen. Midőn Cetinjébe ért, felkereste Tajsics Rankót, aki megígérte neki, hogy Nikita fejedelemnél kihallgatást eszközöl ki számára, de ha Vukaszinovics jó fogadtatásra akar találni, szidalmaznia kell Milán királyt. Tajsics azt mondta továbbá neki, hogy minden előkészület meg van téve és hogy Milán királyt, midőn a várból visszatér, a legrövidebb időn belül meg fogják gyilkolni, Sándor királyt az országból kintasítják és Karagyorgyevics Péter fog a szerb trónra lépni. Ez a beszélgetés folyó évi február 28-ikán folyt.

Vukaszinovics volt is kihallgatáson Nikita fejedelemnél. Nemsokára a kihallgatás után felkereste őt Tajsics Ranko és azt tanácsolta neki, hogy az országot minél előbb hagyja el, mert élete veszélyben forog. Vukaszinovics azt hiszi, hogy ellene Cetinjében az a gyanu merült fel, hogy agent provokátor és azért csakhamar elhagyta az országot, először is Pétervárra utazott és aztán visszatért Szerbiába, ahol jelentkezett a hatóságoknál; Milán király is fogadta, akinek mindent elmondott és bevallott. Ma a piroti helyőrségen tényleges főhadnagy.

Vukaszinovics vallomása után Knezevics vilámgyorsan felugrik helyéről és azt kiáltja:

— Ez a tiszt hazudik!

Az elnök rendreutasítja és kijelenti neki, hogy Vukaszinovics vallomása nem a merénylet terheli, hanem Tajsics Ranko ellen irányul. Knezevics azonban nem nyugszik meg és azt kiáltja:

— Mit tegyenek a szegény parasztnak, ha egy tiszt is hazudik!

Az elnök erre Knezevicsot, mert ellenszegül, az őrséggel kivezetetti a tereméből. Azután Milojević Szvetislávot hallgatják ki, aki elmondta, hogy Zágrábban érintkezett Tausanovicssal, midőn ez mint emigráns élt ott, továbbá Gruics Száva tábornokkal, Vuics D. volt pénzügyminiszterrel. Azok ajánlólevelet adtak neki Pasichoz, midőn ez Abbaziában tartózkodott. Pasics Cetinjébe küldte, ahol találkozt Tajsics Rankóval, aki egyebek közt elmondta, mi-féle intézkedések történtek a felfogásra és hogy az

Obrenovicokat nemsokára kiűzik Szerbiából. Kihallgatásán is volt Nikita fejedelemnél; azt azonban nem mondhatja el nyilvános ülésen, amit ott beszéltek és hallott.

Erre az elnök zárt ülést rendelt el, amelyen csak a vádlottak és védők vannak jelen, míg a közönségné és újságíróknak ki kellett vonulniuk a teremből.

Erre a bizonyítási eljárást befejezték. Holnap megkezdődnek a védőbeszédok. Az elnök úgy rendelkezett, hogy minden vádlott védelmére csak egy-egy ügyvéd beszéljen,

Johannesburg, szeptember 16. Öt utonálló ma megtámadta a *Consolidated-Main-Reef-Mines* titkárát, amint a munkabérek kifizetésére szánt nagy összeg pénzzel a bankból a bányába hajtatott. A kocsi négy revolverlövés találta. A titkár lelőtte az egyik utonállót, a többi elfutott.

Franciaországi események.

Páris, szeptember 17. (Havas.) A rendőrség ma két embert tartóztatott le, akik éjjel élelmiszerekkel akarták ellátni *Guérin*-t. A letartóztatottak egyike egy volt rendőrbiztosnak a fia. Mikor a rendőrök üldözőbe vették, elesett és súlyosan megsérült. Éppen a gyógyszerháza ment, mikor letartóztatták.

Páris, szeptember 17. (Havas.) Néhány antisemita ma éjjel élelmi szereket akart becsapni *Guérin*-ekhez, de a rendőrség megghusította terveiket. Az antisemiták elszaladtak és négyezer rálöttek a rendőrökre. A tettesek ismeretlenek. A rendőrség a szomszéd házakban házmotóztást tartott.

Páris, szeptember 17. A Havas-ügynökségnek jelentik *Carmeauc*-ból: A szocialista párt ma délután *Jaures* elnöklete alatt nagy bankettet rendezett, amelyben a szocialista képviselők is részt vettek. A lakomán *Jaures* beszédet mondott, amelyben azt ajánlotta, hogy a proletárok úgy szervezkedjenek, hogy az egész emberiség találkozzék az igazság gyakorlásában. A *remesi pörre* vonatkozólag azt kívánta a szónok, hogy a hadbírósgakat szüntessék meg és rehabilitálják *Dreyfust*. A gyűlés olyan határozatot hozott, amelyben helyesli *Jaures* nyilatkozatait.

Anglia és Transvaal.

Fokváros, szeptember 17. Az afrikanderek vezetői táviratot kaptak, amelyben értesítik őket, hogy a *transvaali* kormánynak Anglia ultimátumára adott válasza tagadja ugyan Anglia szuverénitását, de megígéri az 1884-iki egyezmény feltételeinek szigorú megtartását és felajánlja az idegeneknek a választójogot *hét estendei* ott lakás után.

Vasuti szerencsétlenség.

Turin, szeptember 17. Ma reggel a novii pályaudvarban egy Milánóba induló vonat két gőzmozdonyba ütközött. Egy ember életét veszette, tíz megsebesült.

A pestis.

Oporto, szeptember 17. A legutóbbi héten itt két pestises megbetegedés és három haláleset fordult elő.

KÖZGAZDASÁG.

A hazai ipar-estületek országos központi bizottsága vasárnap délelőtt 9 órakor az országos Iparegyesület helyiségében *Ráth* Károly elnöklete

alatt ülést tartott, amelyen 5 budapesti, 20 vidéki ipar-estület, 3 kereskedelmi és iparkamara küldöttei vettek részt. Mint központi bizottsági tagok jelen voltak *Gelléri* Mór királyi tanácsos, dr. *Horváth* János, *Szontagh* Jenő (Szolnok) mint bizottsági jegyző. *Ráth* Károly királyi tanácsos, mint bizottsági elnök az ülést megnyitván, jelentést tesz egy részről a július 27-én tartott központi bizottsági ülés határozatainak végrehajtásáról, más részről az október hó 14-én és 15-én Kolozsvárat tartandó V. országos ipar-estületi kongresszus előkészítése tárgyában tett intézkedésekről. Az elnök jelentés tudomásul vétele után dr. *Horváth* János referálta a beérkezett testületi indítványokat, melyeket a bizottság beható tárgyalás alá vett s megállapította az V. országos ipar-estületi kongresszus napirendjét a testületi indítványok figyelembe vétele mellett.

Azután a központi bizottság zárászműködéséről szóló jelentést terjesztették elő s a felmentés megadásával egyidejűleg köszönetét nyilvánította a bizottság *Sámul* Ferenc pénzekezőnek. A legközelebbi kongresszus rendezésének részleteit a kolozsvári ipar-estületek és a központi bizottság elnökségére bízták. Ezzel az ülés az elnök éltelével véget ért s a bizottsági tagok testületileg az Iparoskör Kerepesi-ut 30. szám alatti új helyiségébe mentek, ahol az Iparoskör elnökségének vendégei voltak társaságban.

Gyümölcs és kertészeti kiállítás. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület a kormány támogatása mellett az évi október 7-16-ig az országos gyümölcsvásárral összekötött kertészeti kiállítást rendez. Tekintettel a résztvevők nagy számára és eredetileg a kereskedelmi muzeumban átengedhető területre, a rendező bizottság elhatározta, hogy a kiállítást a Városligetben ugyan, de a székesfővárosi pavilonban fogja rendezni, hol sokkal nagyobb és megfelelőbb helyiségek állanak rendelkezésére. Bejelentések csak folyó hó 25-ig fogadhatnak el. Bejelentési iver az egyesület titkári hivatalától (Koronaberceg utca 16.) valamint az országos gyümölcsészeti miniszteri biztostól (földmívelési minisztérium) kaphatók.

Liszt. Árak 100 kgkint, Budapesten, elegysuly tiszta sulyként, zsákosul, vasuti vagy hajóállomáshoz szállítva:

Buzaliszt:								
0	1	2	3	4	5	6	7	7 1/2
14.20	13.60	13.	12.20	12.	11.70	11.	9.40	7.70
Finom korpa:					Gorombakorpa:			
4/10					4.-			

Napirend.

Naptár. Hétfő, szeptember 18. — Római katolikus: Kup. József. — Protestáns: Titus. — Görög-orosz: (szeptember 6.) Mihály es. — Zsidó: Tisri 14. — A nap két reggel 5 óra 26 perckor. — Nyugszik délután 5 óra 48 perckor. — A hold két délután 4 óra 58 perckor. — Nyugszik éjjel 3 óra 54 perckor.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor. A fűdörös magánvételei bizottságának ülése délután 5 órakor az új városban.

A fővárosi egylett ülése este 6 órakor a régi városháza tanácstermében.

Kormányi tanár előadása a tüdőbeteg-szanatóriumról délután 4 órakor az orvosegyesületben (Szentkirályi-utca 21.). Arveres a terézvárosi királyi zalogházban, délután 2 óráig.

Nemzeti muzeum: Természettajzi tóra nyitva délelőtt 9 óráig 1-ig. Többi tárai 1 korona belépő díj mellett megtekinthetők.

Iparművészeti muzeum zárva. Technologiai Iparmúzeum nyitva délelőtt 9-12-ig és délután 3-5-ig.

Közlekedési Muzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9-12-ig és délután 3-5-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9-1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10-1 óráig.

Egyetemi könyvtár zárva. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9-1-ig.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállítás. kereskedelem-történeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9-12-ig és délután 3-6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Kerepesi-ut 22. 1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 óráig 12-ig és délután 3-6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 óráig 12-ig.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap. **Somossy Mulató.** Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folles Caprice. VI. Róvay-utca 18. Naponta fonyes műsor.

Ós-Budavára. Új szeptemberi variété műsor. **Circus Henry.** Naponta változatos műsor.

Europa kávéház. Ferenc-József-tér, Farkas Pista és fia zenekara.

Budapest kávéház, (Andrássy-ut, Rácz Laci híres zenekara.

Emke-kávéház. Dombi Rudi hírneves zenekarával naponta hangversenyez.

Walter kávéház. Sárbogárdi Farkas Sándor hangversenye.

Páris szálloda. Váci-körút. Éttermek. Elegáns kávéház. Látnyosság: Bachus-pince.

Ehm János éttermében (ezelött Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Banda Marci hangversenye.

Műnheni valódi Psohorr malátasör mindenütt kapható.

Putzer pince Deák-tér naponta a pince éttermekben Schrammel hangversenye.

Wekerle kávéház. Kerepesi-ut. Veres Sándor daltársulatának hangversenye.

Orient kávéház. Kerepesi-ut. Csóka József zenekarának hangversenye.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Szeptember 16. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Andor Tivadar* miskolci királyi katolikus gimnáziumi tanárt jelenlegi minőségében a budapesti I. kerületi állami főgimnáziumhoz, *Ondrus Pál* budapesti I. kerületi állami főgimnáziumi helyettes tanárt pedig a losonci állami főgimnáziumhoz rendes tanár, *Berger Ignác* polgári iskolai tanítójelöltet a kézdívársárhelyi állami polgári fiúiskolához segéd-tanítónak, *Bittó Oszkár* okleveles tanítót a szolváryi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, *Paulovics József* okleveles tanítót a békéscsabai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, *Roediger Kamilla* okleveles tanítónőt a nagyszelmenci állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, *Schenk Márta* okleveles tanítónőt a fehértemplomi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, *Farkas Irén* okleveles tanítónőt a kápnikbányai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, *Mangesius Augustus* okleveles tanítónőt a breznóbányai állami elemi iskolához rendes tanítónővé kinevezte. — A pénzügyminiszter *Uhnák Márk* bányászati akadémiát végzett pénzügyi számszintet ideiglenes minőségű bányasegédmérnöké nevezte ki. — Az igazságügy-miniszter dr. *Diószegi Győző* nagyváradi lakos ügyvédjelöltet a nyárádszeredai és Folyovich Albert kolozsvári lakos ügyvédjelöltet a topánfalvi járásbírószághoz allegyzőkké, *Victorics Sándor* rimaszombati törvényszéki irnokot a gálszécsi járásbírószághoz segédtelekkönyvvezetővé, *Péteri Imre* kalocsai törvényszéki telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnosot és *Rein Sándor* pestvidéki törvényszéki díjnosot a pestvidéki törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Winter József* losonci és *Richter Rezső* lugosi állami főgimnáziumi rendes tanárokat jelenlegi minőségükben a budapesti VIII. kerületi főgimnáziumhoz helyezte át. — Az igazságügyminiszter *Péterfy Pál* székesfővárosi járásbírószághoz allegyzőt a marosvásárhelyi törvényszékhez helyezte át.

Pályázatok. Tanárségédi állásra a selmecbányai bányászati és erdészeti akadémiánál szeptember 30-ig; hivataliszoai állásra a rimaszombati törvényszéknek 4 hét alatt; adótárnoki és hivataliszoai állásra a zlatári kir. adóhivatalnál 14 nap alatt; két pénzügyi fővizgatói és több vizgatói állásra a győri pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; fogalmazó gyakornoki állásra a fumei pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt; kezelési gyakornoki állásra a székesfővárosi kir. adófelügyelői intézményénél 4 hét alatt; folyamfelvizgatói állásra a pozsonyi folyamnépneki hivatalnál október végéig; postamesteri állásra *Pilinyben* (Nógrádvármegye) és *Mező-Csádváson* (Maros-Tordávmegye) szeptember 28-ig, illetve október 12-éig.

Salamon Odön

Kocsin és Gyalog

(Szatirikus társadalmi rajzok)

című könyve megjelent

második kiadásban.

Ára: 1 forint.

Megrendelhető a

Budapesti Napló

adóhivatalában

Budapest, József-körút 18.

Köhögés és rekedtség

ellen páratlan szer a rendkívül kellemes ízű és teljesen ártalmatlan szerekből, n. m. hársfavirág, hársfahéj és cukorból készült

Hársfaméz-cukorkák,

1 doboz 25 kr. —
4 doboz bérmentve 1 forint.
Törvényesen védve.

Kapható a gyógyszerházakban.

FŐRAKTÁR:
KRIEGNER K. gyógyszerháza,
Budapest, IX., Üllői-ut 65.

Nagy kereset

kínálkozik törvényes, egyes beszedés s pereszetnél tudó uraknak minden ristic nélkül mint mellékkereset is.

Ajánlatok „Erwerb” jellegű alját Sokalik hirdetésű iradjának Bécs, I., címen-dök.

Szeplőt, májfoltokat

és az arc mindenféle tisztátalanságát hogy nyom nélkül eltüntessük, használjunk

szigeti hatyu-crém

szigeti hatyuzsappannal és mozdóvízzel egyetemben. — Egyedüli készítője Özv. Buzáth Mártonné gyógyszerháza M.-Sziget. Főraktár: Török J. gyógyszerháza Király-utca 12.

Legolcsóbb és legjobb szakácskönyv

Szegedi úr szakácskönyve legújabb (4.) bővített kiadásra: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett.

csak 1 forint 50 krajcár.

Megrendelhető a

„Budapesti Napló”

adóhivatalában.

József-körút 18.

Köhögésnél,

rekedésnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemestő-füccukorkát.

Megay

Bohème-tortája a legjobb torta! 1 fnt 25 kr. beküldése után Megay Róbert cukrász Miskolcon, megküldi önnek bérmentesen. Kapható Budapesten: Szenes Ede es. és kir. udvari szállító és Szimon István uraknál. Budán: Gaizler Béla, udvari szállító. Aradon: Ring Zsigmond, Fejér Gyula. Nyit-ráu: Aitner Ferenc. Szombathelyen: Kikaker Kálmán. Fehérvármegyében: Stefanovic János. Nagyváradon: Kádár János. Debrecenben: Gerőby utó-dai uraknál.

KRÓNIKUS

Viszketeg, mindenféle sömör, ótvár, bőrhámítás, test-, kéz-, lábizzadás ellen oroszláng ajánlatik az Erényi-féle „lehtol-Salicil,” mely ezen bajokat a test bármely részén alaposan gyógyítja. Használati utasítással ára 3 korona.

„MAKACS”

Csuz, közsvény, derékfájás, hasogatások, szakgatóás, szurdás, máj-, lép-, gyomordaganat ellen biztos készítmény az Erényi-féle

„NERVIN”

Postán megrendelhető: Erényi Béla gyógyszerháza Szabadszállás 5. (Pestmegye). Budapesti főraktárak: Török József, Király-utca 12. Dr. Budai Emil, Városház-tér. Dr. Egger, Váci-körút 17.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Hétfő, 1899. évi szeptember hó 18-án.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi szeptember hó 18-án.
Sok hűhó semmiért.
Színmű 5 felvonásban. Irta Shakspeare, fordította Arany László.
Kezdeté 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi szeptember hó 18-án.
Nap és hold.
Víg operette 3 felvonásban. Irta A. Vanloo és E. Leterrier. Fordították Evva Lajos és Fáy J. Béla. Zenéjét szerette Charles Lecocq.
Személyek:
Pierates Kovács M. Manola Kúry Klára
Braséiró Raskó Beatrix F. Hegyi A.
Miguel Kenedich Sanchette Vidorné
Degomez Szabó A. Cristoval Lubinszky
Kezdeté 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi szeptember hó 18-án.
Utazás a válás körül.
Vígjáték 4 felv. Irta Hennequin.
Személyek:
Verdissón Góth Flouchenc. Gál
Lucienne Raskó Claramois Szerémy
Evangeline Rostagni. Pigeon Bárdi
Kezdeté 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi szeptember hó 18-án.
Harmadszor:
A barack.
Böhóság 1 felvonásban. Irta: Georges Courteline, fordította: Beöthy László. (Rendező: Vidor D.)
Személyek:
Trsz. elnöke Szilágyi Államügy. Gíréth
Ügyvéd Rózsahegyí Panaszos Boross
Vádíott Sziklai Bíró Lendvay
Ezt követi:
Ágnes néni.
Operette 2 felvonásban. Irta: Maxime Boucheron, fordította: Vidor Dezső. Zenéjét szerette: Frédéric Toulmouche. (Rendező: Vidor Dezső. Karnagy: Donáth Lajos.)
Személyek:
Tircotet Boross Juliette Margó
Badinard Ráthony Agnes Láng
Zoé Fenyvesi Doktor Mátray.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.
a Krisztinavárosban.
Hétfő, 1899. évi szeptember hó 18-án.
Doktor Szeleburdi.
Énekes bohózat 3 felvonásban.
Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Hétfő, 1899. évi szeptember hó 18-án.
Harmadszor:
A feneleányok.
Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta: Lukácsy Sándor. Zenéjét szerze Kerner József.
Kezdeté 7 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.
Ó-Budán.
Hétfő, 1899. évi szeptember hó 18-án.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
Kéleti opera 4 felvonásban, 7 képben. Irta: Goldfa den Dávid. Zenéjét szerette: Dávidsohn Emanuel.
Személyek:
Monsoch Radó S. Abigail Kápolnai
Sulamit Kövessyné Zigitang Tukoray
Absolon Erczkövy Ezriel Tarján
Kezdeté 7 1/2 óraker.

DALOS SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi szeptember hó 18-án.
Eszter.
Bibliai melodráma 3 képben.
Irta Zöldi Márton, a zenésített bibliai dalokat írta Mérei Andor, a zenét szerette és összeállította Singer Nándor.
Kezdeté 6 és fél óraker.

Elő budapesti Kávémagazin
szétküldési osztálya
kávé
Elvámolva és bérmentve.
Postán utánvétel, vagy a pénz előleges beküldésével
4 1/2 kg. Kuba, Mocca, Jáva, Gyöngy 6.50
1/4 kg. Császár kev. tea 1.50
1/4 kg. Karaván tea 1.40
1/4 kg. Törmekek tea —.90
1 kg. Takarékkávé —.80
Pénteken és szombaton a maradék és kiros-tált kávék eladásapór-köve 1/2 kgr. —.60

Zálogházi
cédulákat veszek.
Eladok
13 lates ezüst evőkészle-teteket, grammja 5 kr., gi-randolokat, gyertyatárto-kat, haitalakat, ítlácaikat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 fnt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 frittól kezdve, dus vá-laszték mindennemű ezüst műtövs tárgyak-iban, arany férfilancok kö-löggőval, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 fnt 40 ktról, tula remon-tír órák 6 fnt.
Grünberger Armin
Béla
örökösli Budapestben, IV., Városház-tér 9., l. em. 23 Harisbazar.
Képes árjegyzéket bér-mentve és ingyen.

Ős-Budavára.

Ma hétfőn, 1899. szeptember hó 18-án.
Utolsóelőtti hét.
Családi estély.
20 és 30 krajcáros nap.
Uj műsor a varietében.
2 ingyen színelőadás.
Belépődij esti 7 óráig 20 krajcár, azután 30 kr.
Méréselt áru belépőjegyek a dohánytözs-dékben kaphatók.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, bérlő.
Pénztárnyitás 7. — kezdeté 8 óraker.
Ma fellép a híres amerikai ének és táncosó
La belle Miss Deyo
az ő uj táncáiban ugymint szenzációs jelenetében,
„Lepkeébredés.“
Tom Belling
a világhírű bohóca Renz lovardából, mint varázs parodista.
Mr. Fred Hermann
Az ered. Barrison nővérek, Olly-Joly, továbbá „Der Heiratsschwinder“ énekes bohózat. Teloni Paula k. a. és Sachs ur a bécsi Raimund színházból mint vendégek, ugymint az új nagy szeptemberi műsor.
A mulató villanyos világítása Wüste és Rupprecht cég által épült saját gépei által eszközöltetik.
Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nyag dohánytözsdejében Károly-körut 26.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. sz.
Die Champagnernymphe.
Leitner H.-tól.
9 óraker. Ezt megelőzi: 9 óraker.
Csendélet az államfogházban.
Eredeti énekes bohózat.
Mlle Medora
Chanteuse franco-espagnole.

Melyik nőnek ne volna legfőbb törekvése az, hogy tudjon sütni, főzni?
A jó étel elkészítése igazi művészet.
Erre a művészetre tanít meg a

Képes Budapesti Szakácskönyv
St. Hilaire Josefa, Kovács Irma, Dorn Anna, Gombos Erzsi, Moez Gézané, özv. Gyöngyösy S.-né nyomán szerkesztette
ZEMPLÉNYI SZABÓ ANTONIA.
Függelék:
A magyar gazdasszony kincstára.
Hatodik, négy színezett képpel, 53 fametszettel és számos kiváló magyar étellel bővített kiadás. Nagy negyed-réti 583 lapon, a legdiszesebb kiállításban.
Ára füzve csak 1 fnt 80 kr. Tartós fél-vaszonkötésben, színnyomatu táblával 2 fnt. — Diszkrétésben 3 fnt.
E legjobb és legerjedelmesebb valódi magyar szakácskönyv közel 1500 ételt s egyéb receptet vagy tárgyat tartalmaz, ami által minden háziasszonyra igazi nélkülözhetlen kincsese válik!
Egyszerű és nagyrui konyha vezetésére egyaránt alkalmas.
Megrendelhető (a pénz előleges be-küldése esetén bérmentve)
a „Budapesti Napló“
kiadóhivatalában,
József-körut 18.

Sneidig egyenruhákat

készít
BLUM SÁNDOR
Budapest,
Váci-utca 12. szám.

3, 4, 5, 6 fnt s feljebb, teljesen felszerelve (tokkal, vonóval és gyantával együtt) 7, 8, 9, 10 fnt s feljebb, valamint az összes iskolai és zeneári hangszerek, ugyszintén harmonikumok iskolai használatra a legújtanosab-ban szereshetők be:
Sternberg Armin és Testv.
cs. és kir. udvari
hangszer-gyár.
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36. szám.
Külön zongoratermek Kos-suth Lajos-n. 22. (Károly-körut sarkán) Zenepalota. Képes árjegyzék ingyen, de megnevezendő, hogy miféle hangszerről kíván-tatik árjegyzék. Harmonikákról és zenélő-automatákról külön árjegyzék jelent meg.

Major I. Gyula
zene- és énekekadémiája
VII., Akácfa-utca 63. és V., Váci-körut 42.
Negyedik évfolyam.
Beíratások mindkét helyen naponta.

Bucapest egyedüli szak-szerű intézete. A fohérművek tisztításra saját kocsijainkon láztól el-vitetnek és hara is szállít-tatnak költségmentesen. Saját varroda a fohérművek kijavítására.
„HATTYU“
Gőzmosóda és művasaló-intézet
Budapest, VII., Óvoda-utca 19. sz.
Elvállal legszébb kivitelre fohérmű mosást és vasalást magánosok, szállodások, kávécsok, vendéglők és üzletek részére. — A 6. közönség szives pártfogásáért esd
Videki megrönde-ések pontosan lelkismeretesen eszközöltetnek. **Sebestyén és Tarsa** A mosás ma-donkém. vegy-szerek nélkül történek. Telefon: „Hattyu-mosóda.“

Egyévi önkéntesek
elegánsan és olcsón felszereltnék.

Spitz Bernát
elsőrangú egyenruházati intézetében, a legmagasabb cs. és kir. udvar szerződött egyenruhákészítője és szerb kir. udvari szállító
BUDAPEST,
V., Fürdő-utca 7. szám.

Erős Sándor építész Budapest,
VI., Dessewffy-utca 10.
ajánlja szabadalm. 5—8 cm. vastag
GYPSEMENT
GVALASZFALAIT és fődémeket

bármely fosztávozásban, melyeket nagy fővárosi épületekben kiváló sikerrel alkalmazott. Ezek csekély súlyuk, bárhol alkalmachatók és tűzmentesek. Elvállalnak akár kővel, akár egész építkezések tervezésével és felépítésével együtt. Költségvetések készítésére és eddig készített munkák bemutatására ajánlnok
Ujabb szépirodalmi művek jegyzéke:

Ágai Adolf: Husz elbeszélés. Ára 2 fnt 40 kr.
Igaz történetek.
Gabányi Árpád: Regény. 2 kötetben. Ára 2 fnt 40 kr.
Aművészetnyomorultjai. Regény. 2 kötetben. Ára 2 fnt 40 kr.
Gracza György: A halál örültjei. Regény. Ára 1 fnt.
Jakab Ödön munkái:
Árgirus. Tündérmese. A M. T. Akadémiától Nádasy-jutalommal kitüntetett pályamű. Göré Lajos fénynyomás képeivel. Remek diszkrétésben Ára 5 forint.
Falu. Elbeszélések. Kinnach László rajzaival. Ára füzve 2 fnt, diszkrétésben 2 fnt 80 kr.
Komédiák. Vig elbeszélések. Tull Ödön rajzaival. Ára füzve 2 fnt, diszkrét. 2 fnt 80 kr.

Mosdóssy Imre: Regény 2 kötetben.
Az üllősiek végnapjai. Regény 2 kötetben. Ára 2 fnt 40 kr.
Árva szerelem. Regény 2 kötetben. Ára 2 fnt 40 kr.
Radó Antal munkái: Giacomo Leopardi összes lírai versei. Kiadja a Kisfaludy-Társaság. Ára 1'80, diszk. 2'40.
Dalok és történetek. Eredeti versek Diszkrétésben 1'80. Alfred de Mussetből. Műfordítások. Diszkrétésben 1 fnt 50 kr.
Megrendelhetők (egyszorre megrendelve havi részlet-fizetésre is):
a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, József-körut 18.